

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és a velünk összeköttetésben levő hirdető irodák árengedményben részesülnek

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Öreg diák hazatér

A Barsvármegyei Egyesület dec. negyedik diszgyűlése alkalmával a csonka haza területére szakadt régi lévai fiúk is hazatértek. A husz év előtti Léva falai közt nevelkedett diáknemzedékek szívét vitték magukkal és lelkét tarták ki ölelésre. Jobb is, hogy a nagyobb nyilvánosság előtt nem jutottak szóhoz. Hiszen az élő szónak nem is lett volna ereje mindannak kitejézésére, ami a viszontlátás perceiben, az érzelmek túlradásában hangot szeretett volna kapni.

A zarándokok szent áhitatával léptünk iskolázó városunk drága földjére — a küzdelmes magyar élet iskoláját járó öreg diákok. Az édesanyát megtalált gyermek örömeivel mentünk köszönteni a megkínzott, de már megváltott rögzöket, amelyekből nőttünk, s amelyek testi és szellemi életünk gyökereinek táplálói voltak.

Találkozóra mentünk. De milyen más volt ez a találkozás, mint a régié! Azelőtt is látott e város diákvisszatéréseket, boldog gyermek- és ifjúkor emlékeit idéző találkozókat. Ezek számára a hagyományörzés és emlékidézés nem volt nehéz, mert mintha a köztük lepergett évek rövidebbek lettek volna: a visszatérők frissen, szinte érintetlenül találták meg a multat.

De husz év előtt megváltozott az idők járása. A boldog találkozó sora megszakadt. Akiket visszavonzott még néha egy-egy karácsonyi gyertyácska melege, vagy bucsuzásra hívott az édesanya koporsója, ijedten látták, hogy a megszentelt mult helyére hangos, gögöcs idegenség terpeszkedik. Vissza-visszatérünk e husz meghosszabbodott esztendő alatt is, de nagyapáink és apáink léptei nyomán csak félve mertünk járni; hazajöttünk, de nem találtuk a régi otthonot.

S most újra hazamentünk a megkerült, a visszatérő otthonhoz, hogy fölkeressük minden kis zugát. Hazamentünk a régi multat idézni azok számára, akik ott maradtak és magunk számára, akik odatarozóknak éreztük mindig magunkat, hogy a közös szálakkal újra összekapcsolódjunk. Husz év keserűségével és szégyenével sebzett lelkünk gyermeki szomjúsággal szállt a régi Léva felé.

Bennünk még az a Léva él,

amelynek reggeli csendjét egy kis harang édes szava zengi be a piarista templomnak pirostetejű tornyából — iskolába hiva preparandistát, gimnazistát, polgaristát . . . A távolból felénk int Svarba József tanító bácsi jószágos tekintete . . . és halljuk a gyakorlóterre masirozó 14-es honvédek lépteinek ritmusát a keramiton . . . Előttünk sétál az Uri utca diszkrét csendjében Báthy László impozáns alakja . . . s amott a rendház kapujánál piarista tanárurak álldogálnak s megcirógatják gyermekarcunkat. . . Fülünkbe cseng még a magyarságért halálba üldözött Jaross Ferenc igazgató-tanító ur passiós Krisztus-hangja és a zsinórosdolmányos Tóth István kántor uram zoltárt zengő éneke . . . A májusi litániákra vonuló tisztelendő nővérek rózsafüzére zörren a zárdá felől a gesztenyevirágos tavaszi utcán . . . És hajrás vakációk mámore éled fel bennünk a perecpartíretek illatával és a várkert tövében fehéren tajtékzó zugó egyhangu muzsikájával . . .

És mint a kaleidoszkóp színes ábráinak pazar változata rajzik fel lelki szemeink előtt ezer és ezer édes-bus emlék, mindmegannyi hajszálnyi éltető gyökere lokálpatriotizmusunknak. És meglevenedtek előttünk a mult képei arról a Léváról, amely hazafias érzelmű polgárainak munkás szorgalmával és békés egyetértésével a nyugodt fejlődés útján járt és teljesítette kulturális és gazdasági közvetítő feladatát a garamvölgyi magyarság és szlovákság között.

Bocsássanak meg a fiatalok nekünk régieknek, ha hazatérve a mult emlékei közt kerestünk. Nekünk ezek szent ereklyék. De azt hisszük, hogy e talán kissé szentimentális szemlélődésben sokkal több van, mint csak az öregek gyenge érzékenysége. Hiszünk a történelem régi és új tanulságaiban, hogy csak annak a népnek jut jövő is, amely nem szakad el a multtól. És a történelmi tudat alapja a szűkebb haza, a szülő és nevelő város multjának tisztelgésben tartása, a mély és őszinte s a röghöz kapaszkodó lokálpatriotizmus, amely nélkül a hazaszeretet kiteljesedése el sem képzelhető.

De nemcsak azért mentünk haza, hogy a régiebb, holdogabb mult ro-

mantikus idézésével felejtsük magunk számára a közelmúltat és a jelent . . . Elmentünk, hogy imádásos alázattal boruljunk le Lévának huszesztendő Golgotát járt magyarsága előtt. Nekünk könnyebb volt magyarnak lennünk, kik Mikes sorsa szerint, ha szűkebbb kenyéren is, de legalább szabad levegővel élhettünk és ablakainkra titkos poroszlok nem jártak hallgatni beszédünk beárulás végett. Elmentünk, hogy hódolatunkat vigyük annak a Lévának, amely magyarnak nevelt és hűségre tanított bennünket és saját magyarságáról és hűségéről husz év tűzpróbájában adott bizonyosságot és ezzel számunkra tettekben élő példát.

Édes szülő- és nevelővárosunk! A hálás öreg diákok újra tanulni mentek falaid közé. Tanulni magyarságot, amelyre szenvedésekkel, testi és lelki sebekekledződtél meg hazaszeretetet, amelynek tüze ezer gond és kísértés hamuja alatt sem aludt el soha. Te vagy a visszatérő, mégis mi kérünk: fogadj vissza fiaidnak!

Ezért mentünk haza. El akartuk mondani, hogy visszasírtunk Hozzád, hogy találkozásaink első gondolatunk mindig Feléd szállt, hogy kétség és remény közt figyeltük magyarságodért vívott harcodat s poharaink ízét megkeserítette mostoha sorsod. Falaid közé vágyva vártuk feltámadásodat. De voltunk reményüket vesztett kishitűek is. Pedig Te erős voltál itmaradt, hű fiaidnak ezen év lüktetését tovább éltető szívedben, megtörhetetlen voltál talajodba gyökerező polgáraidnak kemény kitartásában.

Legyen áldott a mult, melyet köveidre vésett az idő, s amelyről szüleink porló fejfái beszélnek ott a Bati-uti temető sirjain! Legyenek áldottak e multnak élő hordozói, akik husz év fojtogató kódében is hű őrzői voltak az egyetemes nemzeti és helyi történelmi örökségnek és édes anyanyelvünknek! Legyen áldott jelened, amelynek életerős magyarsága most az egész nemzet vérkeringésébe ömlik bele! És legyen áldott a jövő, amely asszonyaid karján az édesanyatejjel az istentélelmet s e sokat szenvedett magyar föld szeretetét szívja magába!

Drága szülő- és nevelővárosunk, Léva, légy áldott!

Janson Vilmos.

A Bars megyei Egyesület diszközgyűlése a felszabadult Léván

Léva és a barsi föld egyrészenek felszabadulása nemcsak az itt élő barsiak szívét dobogtatta meg, hanem a Budapesten és szétszórta az anyaországban élő bars megyei szívek is felujongtak az örömhírre és hazajötték, hogy az édes szülő föld igaz szeretete mellett hitet tegyenek. Önrépes lélekkel, könyves szemekkel tekintettek szét a hazatérő barsiak az ismét magyarrá vált geramvölgyi rónán, a geramvölgyi falvakon, amelyek a rabáság husz hosszú esztendője alatt is változatlan hűséggel vallották a magyar hitet.

Vasárnap, dec. 4-én délelőtt érkezett Lévára Budapestről az a különvonat, amely a Barsvármegyei Egyesület húsztíz tagját hozta ide a felszabadulás örömeire rendezett diszközgyűlésre. A vendégeket Léva ünnepi zászlódszobában várta és a közönség sorfalat állva az utcán, lelkes szeretettel köszöntötte a hazatérő barsi magyar testvéreket, akik közül számosan évtizedek óta nem látták szülőföldjüket s most a nagy öröm és magyar boldogság bésztette őket erre az utra Magyarország minden részéből.

A vasuti állomáson küldöttégek élén Klein Ödön polgármester köszöntötte a vendégeket, akiknek nevében Konkoly Thege Gyula, államtitkár, a Barsvármegyei Egyesület elnöke köszöntötte meg a szíves szavakat. A vendégek egyrésze ezután a város és az utófelajánlások által rendelkezésre bocsátott gépkocsikon helyezkedett el, másrésze pedig felsorakozva, élén a hazahozott 1848-as lévai nemzetőri és a Palmay-csoport egyik zászlójával, bevonult a városba. Itt elsőnek a Kossuth Lajos terén elhelyezett országzászló előtt tisztelgtek a vendégek és a 48-as nemzetőri zászló, majd a templomokat keresték fel a hazatérő barsiak.

A diszközgyűlés, amelyet a budapesti rádió P. uhar István közreműködésével közvetített, fél 12 órakor nyílt meg a Városi színházban. Az elnökség a nemzeti színekkel, az ország, Barsvármegye és Léva város címereivel és a kormányzó ur arctépeivel díszített színpadon helyezkedett el a 48-as lobogóval. A hatalmas terem nem volt képes

befogadni a nagyszámú érdeklődőt. A diszközgyűlésen a honvedség is képviseltette magát nagyobb küldöttséggel, élén vitéz Makay József tábornokkal. Megjelent Winkler Ödön alezredes, járási katonai parancsnok, báró Majláthy László miniszteri megbízott, dr. Kmoskó Béla a járási nemzeti tanács elnöke, Majláthy László közigazgatási előadó és mások.

Az elnöki asztalnál Konkoly Thege Gyula elnök, Benkovits Géza alelnök, Csikkel József főtitkár, Szabó Aranka, Klein Ödön és Schubert Tódor foglaltak helyet.

A Lévai Dalárda Heckmann István karagya vezetésével a pályán helyezkedett el s az ünnepi közönséggel együtt a Himnuszot intónálta.

A diszközgyűlés megnyitása.

A formalitások elintézése után Konkoly Thege Gyula a következő beszéddel nyitotta meg a diszközgyűlést:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves barsi Testvéreim! Minderkit, aki ezen a mai lélekemelő találkozóon, Egyesületünknek ezen a kimagasló ünnepélyen megjelent, nagy szeretettel köszöntök és elteve a magyarok hatalmas Istenével szemben szívet-lelket betöltő alázatos háladatossággal, a Barsvármegyei Egyesületnek Lévára, szabad barsiaknak szabad városába összehívott diszközgyűlést megnyitom.

A jegyzőkönyv vezetésére felkérem Csikkel József urat, Egyesületünk főtitkárát, annak hitelesítésére pedig Benkovics Géza urat, Egyesületünk alelnökét és Rajczy Géza választmányi tag urat.

Kedves barsi Testvéreim! A közgyűlés megnyitásának magasztos pillanatában, amikor a Miodenható elöl alázatos háladatosságoknak már kifejezést adtunk, nagyon kedves kötelességünknek tartom, hogy a mindannyiunk által rajongással szeretett legelső magyar embert: nagybányai vitéz Horthy Miklóst, Magyarország főmáltósága kormányzóját — akit az Ur Isten mindannyiunk javára nagyon sokáig átiten — színtelen köszöntök! Az Ő bős kormányzása tette

lehetővé, hogy a magyar ma már Léva városába is szabad magyarhoz siethetett. Tisztelettel javasolom, hogy Ő főmáltósága címére a következő táviratot küldjük:

Nagybányai vitéz Horthy Miklós urnak, Magyarország főmáltósága kormányzójának Budapest. A Barsvármegyei Egyesület, amely a csonkországba szakadt Bars megyeiek tömörülése, a visszacsatolás örömeire a mai napon Léván diszközgyűlést tartott. A közgyűlés résztvevői mély hódolattal, rendíthetetlen hűséggel köszöntik Főmáltóságodat és el nem múó hálaival köszönik, hogy bölcs országvezetésével lehetővé tette szülőföldünk felszabadulását és ezzel a mai örömtünnetet is. Konkoly Thege Gyula elnök.

Azt hiszem azonban, hogy kedves kötelességet teljesítünk akkor is, ha azokat az államférfiakat is üdvözöljük, akik a szülőföldünkre vezető ut szabadrá tételében a leghathatósabbban közreműködtek. Ezért javasolom, hogy vitéz Imredy Béla miniszterelnök urat, Kánya Kálmán ny. külügyminiszter urat, valamint Tisleri Pál és Jross Andor miniszter urakat a következő tartalmu táviratokkal köszöntök:

A Barsvármegyei Egyesület, amely a csonkországba szakadt Bars megyeiek tömörülése, a visszacsatolás örömeire a mai napon Léván diszközgyűlést tartott. A közgyűlés résztvevői mély tisztelettel üdvözlik Nagy-máltóságodat és köszönik, hogy hazafői munkásságával lehetővé tette szülőföldünk felszabadulását. Konkoly Thege Gyula elnök.

A közönség lelkesen ünnepelte a kormányzó urat, éjjezte a minisztereket, zúgó tapsokban tört ki Jross Andor nevének említésénél.

Konkoly Thege Gyula ünnepi beszéde.

A diszközgyűlés megnyitása után Konkoly Thege Gyula elnök elmondta következő ünnepi beszédét:

Mélyen Tisztelt Diszközgyűlés! A Barsvármegyeiek Egyesületének közgyűlése Léván, szabad magyaroknak szabad földjén, husz esztendői rabokodás szenvedési után, az Istennek olyan csodálatos ajándéka, reményeinknek olyan beteljesedése, a mi nemzedékünknek olyan lelki felemelése, hogy ezt csak prófétaának beszéde mérhetné fel a maga teljességében és maradéktalan boldogságában.

Nagy emberek apró bogarai

Író-és művészbereknek, olykor nagy államférfiaknak is, vannak valamely különös szokásaik. Bizvást mondhatjuk: apró bogarai. Bizonyos megszokások, melyek ugy hozzáragadtak az egyéniségükhöz, hogy el sem lehetnek nélkülok. Különösen nagy írónál fordul elő, hogy furcsa, néha igazán groteszk megszokások rabjaivá válnak és szinte munkaképtelenek, ha a megszokott valami hiányzik nekik. Ezt a jelenséget minden tollforgató ember megérti, mert minden írónak, vagy publicistának vannak valamelyes ilyen szokásai; egyéb nem, hát az, hogy cigarettázás nélkül nem tud írni.

Az id. Dumas kaukázusi utazásairól írt könyvében egy helyen azt írja, hogy két hétre abba kell hagynia az írást, mert elfogyott a kék papírosa, várnia kell, amíg kap Párizsból, mert fehér papírosra nem tud írni.

Jókai Mórról tudvalevő, hogy csak lilaszínű tintával tudott írni. Mikor még rendszeren bejárt volt az „A hon” szerkesztőségébe, ott soha egy sort se írt, mert minden tintatartóban fekete tinta volt.

A legkülönösebb ilyen írói bogara György Endrénké volt. György Endre, mint híres publicista szerepelt s a Fehérvári kabinetnek pár hónapig földmívelésügyi minisztere volt. Mi egymás közt egy barátságosan csak Gyuri Bandinak neveztük. Egyszer meglátogattam Gyuri Bandit a lakásán. Eppen a dolgozószobájában ül az íróasztala mellett és írt. Mikor benyitottam hozzá, valamit rácsált, aztán minden tartózkodás nélkül kiköpte. Ösztönösen oda néztem, hogy mit köpött ki. Akkor vettem észre, hogy a padló az íróasztal kö-

rül bizonyos távolságig tele van apró papirgalacsinnokkal. Gyuri Bandi, mikor észrevette, hogy mit nézegetek, elmondta, hogy ő csak úgy tud írni, ha állandóan papirgalacsinnokat rácsál s azokat kiköpödi.

— Másépk nem megy az írás, — mondomta mosolyogva.

Tóth Béla, mikor írt, vagy később az íróéget kopogtatta, mindig ott állott mellette az asztalon a konyakos üveg, meg a pohár. Gyakran töltögette magának egy-egy keveset és ivott. Szüksége volt arra, hogy az ital izgassa az elméjét.

Salisbury, a híres angol államférfi, aki többször volt Anglia miniszterelnök, mikor szónokolt, balkarját mindig ráfektette az asztalon lévő könyvcsomóra, mely mindig bizonyos magasságot ért el. Salisbury ugy megszokta ezt, hogy mikor valaki, minden különös szándékosság nélkül elvett a könyvcsomójából egy kötetet, s ő beszélni kezdve mint rendszeren szokta, balkarját a könyvcsomóra fektette, egyszerre csak elhallgatott s nem tudta beszédét folytatni mindaddig, míg szomszédja egy megfelelő vastagságu kötetet nem tett oda a könyvcsomóra. Salisbury ezután nyugodtan és okosan beszélt tovább.

Egyik magyar államférfiunk is volt hasonló bogara. Dr. Bánffy Dező miniszterelnök korában a bársonyszék elélt lévő asztalkán folyton papiros-katonafigurákat csinált, s azokat sorba állította. Eközben gondosan figyelte a szónokokat. Mikor aztán rákerült a sor, hogy szólaljon, miáltal beszélt folyton rakosgatta glédákba a papiros-katonáit. Ebben nem volt szabad megzavarni, mert Bánffy csak a katonái rendezése mellett tudott beszélni.

Ibsenről, a nagy norvég drámairól írta meg

egy svéd hölgy, aki meglátogatta, hogy Ibsen dolgozószobájában a nagy íróasztalán egész sereg apró, finoman kidolgozott állatokat látott. Volt ott mindenféle fajta négylábú az oroszlántól a nyulcskáig. Faragva, véste, öntve, fából, márványból, bronzból. Ezeknek a kis állatfiguráknak társasága, mintha csak inspirálta volna Ibsent, mikor dolgozott. Ő maga mondta el látogatójának, hogy munka közben feltétlenül szüksége van apró, néma barátainak társaságára. mégpedig ugy, hogy hiánytalanul ott legyenek az asztalán, mert ha csak egyetlen egy is hiányzik néha, (eltéve a takarításnál) nem tud addig dolgozni, míg elő nem kerül. Egész komolyan mondta, hogy ha valaki ellopna a kis állatkaít, szelgeme nem tudna funkcionálni.

Dickens, a nagy angol regényíró is apró, pompásan kidolgozott bronz-figuráskákat tartott az íróasztalán, s munkaközben nézegette, ugy ragaszkodott ezekhez a szobrokhoz, mint valami fétisekhez. Es mindeniknek pontosan a maga helyén kellett lennie, mert különben Dickens írásközben zavarba jött. De emellett volt Dickensenk még más írói bogara is. Csak kék tintával tudott írni. Elhitette magával, hogy fekete tinta mellett egyetlen j ravaló gondolat sem támadna elméjében.

Michelet a nagy francia történetíró is érdekes bogaras ember volt. Valami csodálatos előszeretettel ragaszkodott a nagy ládákhoz és nagy szekrényekhez. Dolgozószobája tele volt ilyen idomtalan butorabakkal, amikben a maga írásait és papírjait tartogatta. Negyven esztendeig voltak ugyanazok a ládák és szekrények a szobájában. Persze, megrágták őket az idő. Rozogák, piszkosak, repedeztetek voltak, de Michelet ragaszkodott hozzá-

Husz esztendőn át néztünk erre fel a csanakháza tájairól és vártuk ezt a napot, amelynek előjvetelében egy pillanatra sem szűnő és nem lankadó hittel hittünk. Husz esztendőn át éreztük az innen felénk szálló vgyat és sóhajléásokat és egy száma kicsiny, a győtes hatalmaktól teljesen zuzabkötött, de lélekben még a rabságban is mindig nagy nemzet odaadással készültünk a találkozásnak, az egybeolvadásnak, a hazajövetelnek erre a szent pillanatra.

Várnunk és várunk kellett ez évek alatt; egyebet nem tehettünk. Vártunk és reménykedtünk és ápoluk az otthon tűzét, összegyűltünk, mint egy nagy család tagjai, együtt voltunk és a történelem kerekének lassu fordulása közben kerestük a lehetőségeket, amelyekbe belekapcsolódhatnánk, amelyek e bőrön a tájainak nyitását meghozhatnák. Mi a társalanok, az eltiportak, az Ázsiával kínálgatott kicsiny magyarság tagjai egy pillanatra sem fogadtuk el a trianoni ítéletet és felebezésünk szakadatlanul kereste az utat, a rosszul tájékozott bírától a jobbán tájékozottak felé, mert mi tudtuk azt, hogy elég a mi igazságunkat megláttatni és az igazságtétel napja sem késhet sokáig. Mit tehettünk mást, mint amit a fegyvertelennek megenged az Úr: barátokat kutatni fel, barátokat teremteni, pedig tuduk jól, hogy ezeket a barátokat részben a volt ellenségek sorából kell megnyernünk a magunk számára. Hiszen ugyszólván az egész világ ellenségünk volt abban a pillanatban, amelyben talán nem is a mi gyengeségünk folytán estünk el és amikor megnyílt a lehetőség még arra is, hogy a történelemnek egyik legigazságtalanebb, tehát legszörnyűbb ítéletét rajtunk, az elesetteken hajtják végre.

Egy nemzet verszódott itt husz esztendőn át, darabokra szabdalva és mégis teljes és legyőzhetetlen lelki egységben, amit semmiféle történelmi téves bírászkodás meg nem semmisíthet, amíg maga a nemzeti lélek darabjaira nem szakad. Ahogy mi, barsvármegyiek éltünk ezalatt, úgy élt még sok millió magyar. Mi barsiak talán megnyugtathatjuk magunkat mégis azza, hogy meg tudtuk teremteni a Barsvármegyiek Egyesületét, az együtvértározásnak azt a külső keretét, amelyre szükségünk volt ahhoz, hogy egymásban is erősítsük a szent tüzet és hogy a tömörüléssel mi is szárnyakat ad-

junk a szűkebb haza: a szűföld felé való örök és nem szűnő vágyódásnak. És itt most, végtelen hálával a Mindenható iránt, örömmel és megnyugvással állapíthatom meg azt, hogy a várvárt egybeolvadás óta először a mi Egyesületünk kereste fel ősei otthonát, hogy ott megmutassa szívát és rigasszóságát a magyar törheletlen és törelten tejjességében. Ez a diszközgyűés, amelynek egyetlenegy célja az, hogy itthon lehessünk, hogy átjűk ezt a napot a maga kimeríthetetlen gazdagságában, hogy megölelhessük rokonainkat, testvéreinket, hogy ismét magunkba szívjuk a mi szent hazai rögünk lehetét, hasonló közgyűéseknak sorát nyitja meg, mert szerete a csonka hazában mindent a miénkhez hasonló egyesületek várják azt az órát, hogy hozzánk hasonlóan repüljenek az otthon felé és felolvadjanak a nagy

nemzeti egységben. Engedtessek meg nekem, aki ennek a mi Egyesületünknek alapításában minden erőmmel és odaadással igyekeztem résztvenni, hogy ennek a mi utóérseletünknek jogu is örülhessek és elmondhassam: milyen öröm és nagy boldogság egy olyan közösség tagjának lenni, amely ezzel a lelkesedéssel áll csőjainak szolgálatában.

A Barsvármegyiek Egyesületének most ebben a magaslatos pillanatban az is feladata és kötelessége, hogy egész eddigi munkásságát megmutassa az itthoniaknak és arra, amit tett s arra is, amit nem tehett meg, az itthonnak, az édes anyaföldnek felmentését kérje. A mi Egyesületünk hivatalos slapszabályok alapján 1938 ban alakult meg. Megalakult azért, hogy az otthonhoz való ragaszkodásnak állandó keretét adjon, hogy

Szeged üdvözi a felszabadult Barsot

— A magyar pártvezetőség ülése —

Az egyesült magyar párt lévai járási vezetősége szerdán ülést tartott, amelyen a pártvezetőségi tagok ének számban vettek részt.

Az elnökő dr. Kmoskó Béla járási pártelnök megnyitójában üdvözölte a felszabadulás után első ízben egybehívott pártvezetőséget, majd ama véleményét tolmácsolta, hogy az egyesült párt további programját is fokozatosan megfogja valósítani. További összefogásra és kitartó lelkes munkára buzdította a pártvezetőséget.

A pártvezetőség ezután megtette a szükséges intézkedéseket a f. hó 18-iki érsekújvári pártkongresszussal kapcsolatban. Felhívta a közösi szervezeteket a kongresszusra való képviselők s felkéri a párttagokat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a kongresszuson.

A pártvezetőség ezután megejtette a jelölést az országos pártvezetőségbe, amelyet az újvári kongresszuson történő választással újja alakítanak.

A jelöltek a következők: Dr. Kmoskó Béla, báró Majthényi László, Majthényi László, dr. Bolemann Jánosné, Boros Béla, Balik József, Dunajszky Sándor, Gubik László Kiskalán, Gál István Felaszece, Holló Giza Újbars, Halley János, Juhász Ernő Garamkök, dr. Korpás László, Koprniczky Kornél, dr. Keresk János, dr. Nagy Béla, dr. Nagy Tibor, Nagy Gyula, ifj. Palásty Sándor Vamostadány, Prachár István, Schubert Tódor, Székely Dávid Alsózece, Toth Lajos Katona Garamkök, Veres Vilmos Újbars.

Boros Béla meleg szavakkal emlékezett meg dr. Kmoskó Béla, báró Majthényi László, Klein Ödön és dr. Nagy Béla elnökök fáradságot nem ismerő lelkes munkásságáról. A pártvezetőség meleg óvációnban részesítette az elnökséget. A pártvezetőség ezután a útkarok odaadói és rendkívül tevékeny munkásságát méltatta és elismerését fejezte ki eredményes fáradozásaikért.

Báró Majthényi László ezután bejelentette, hogy az egyesült magyar pártban ismét megnyitják a tagfelvételt, de csak megbízható és igazolt magyar emberek vehetők fel.

Dr. Kmoskó Béla a határkiigazításról szólott egy feltett kérdés kapcsán. Kijelentette, hogy a közösi szervezettek a teljes kataszteri határait, Borit és Magyarodot Magyarországának ítélték, Szántó helyzete még nincs eldöntve, ám 90%-ban a magyarok javára áll Szántó ügye, valószínű, hogy re-kompenzációs alapon fogják eldönteni Magyarország javára ezt az ügyet. Szántó nemcsak ésványvizeinél, de az ipolyvári utószékköztetésénél fogva is nagy jelentőséggel bír Lévéra és Magyarországára nézve.

Különféle ügyek lejáratala után báró Majthényi László kormánybiztos bemutatta Szeged városának üdvözölő iratát Barsvármegyére közösiességhez.

Tekintettel arra, hogy Barsvármegye valójában ma nem létezik, az iratot a posta a járási katonai parancsnokságnak kézbesítette ki. Az üdvözölő levél így hangzik:

Bors vármegye Közösiességének Léva. Szeged sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1938 november hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlésén, amelynek egyetlen tárgya a felvidéki magyarság felszabadulásáról való megemlékezés volt, izzó lelkesedéssel vette ki részét a magyar nemzetnek afőltöt érzett nagy örömeiből, hogy a csonka magyar haza északi határvonalára mentén ledőltek a trianoni sorompók és a Felvidék magyarsága két évtizedes szenvedés után ismét összeölelkezhet a trianoni Magyarországon maradt testvéreivel.

Az ünnepi közgyűlés lelkesedéssel monddta ki, hogy a Felvidék felszabadulásának történelmi eseménye alkalmából atyafiságságos szeretettel üdvözli a visszakertült magyar testvéreket azoknak a vármegyei törvényhatóságoknak újján, amelyeknek területé egészben, vagy részben felszabadult a cseh rabság alól, nemkülönben a visszacsatolt törvényhatósági jogú és megyei városok közösiességét; kimondotta végül, hogy feliratban kerli a m. kir. kormánytól, hogy a Döm-téri épületek homlokzatán a Magyar vármegyék címereinek elhelyezésére készűt, és az elszakított vármegyék részére üresen hagyott falmezőkben helyeztesse el a most egészben, vagy részben visszakertült vármegyei törvényhatóságok címereit.

Elismeréssel és megbecsüléssel emlékezünk meg a husz éves elnyomatást szenvedett felvidéki testvéreinkre példaadó, áldozatos és hősiesség magyarságáról, mely az egész magyar nemzetet el kell, hogy töltsse, mert csak így vehetjük meg alapját a nacionalista, katonai szellemű, fajj öntudattal telített, keresztény erkölcsöt és szociális igazságot őrző és teremtő új Magyarországának.

A törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlésének határozatát örömmel hozzuk a felszabadult társtörvényhatóságok tudomására és ugyanakkor hazafias tisztelettel átszűt közösiességünkkel fordűnk a Felvidék minden keeserű győtrődéstől sújtott, hős magyar népéhez, amely 20 év szenvedései alatt is áldozatos magyar volt és magyar maradt.

A szebb magyar jövőbe vetett hitünk azt hirdettei velünk, hogy testvéri szeretettel és rokoni áldozatközösiességgel öleljük keblűnkre az 100 éves magyar haza szétérhetetlen testéhez visszatért testvéreinket, akikkel minden elkövetkező akadályon keresztül dolgozni fogunk azért, hogy a Gondviselés elveivel sehonban beontúnkat a trianoni igazságtalanság megsemmisítéséhez, a régi Magyarország teljes feltámadásához! Szeged, 1938. november hó 30-án. Pálly polgármester.

A járási pártvezetőség, amely magában foglalja a nemzeti tanácsot is, határozattal kijelenti, hogy a jelen körülmények között illetékesnek tekinti magát Barsvármegye törvényhatósága szerepének betöltésére, hiszen az emult husz év alatt Léva képviselte a barsi magyar szellemet, ezért közösiességgel fogadjja Szeged testvéri üdvözölését és megbízta dr. Kmoskó Béla járási pártelnököt, hogy az Átíratra a közösiesség választ megadja.

jük, s rá se gondolt arra, hogy újakkal, vagy éppenséggel csinosabbakkal cserélje fel az öreg darabokat. Azt tartotta és hitte is, hogy az öreg ládák látása termékenyíti meg agyát és ösztönzi újabb munkára; hiszen Michelet egész életén át szorgalmasan dolgozott. Előkelő dámká, a nagy történetirő tisztelői, akik olykor-olykor meg is látogatták, megbőtránkoztak az idomtalan nagy ládákban és a rozoga, roppant szekrényekben. Kedveskedni akartak Micheletnek s ajándékba küldöttek neki szebbnél-szebb, művészi kivitelű szekrényeket és ládácskákat. Nagyon szépek voltak, de Michelet nem tűrte dolgozó-szobájában a cifra szépségeket. Neki csak az ő nagy ládái kellettek, mert ezek mellett tudott csak becsületesen dolgozni. Vissza is küldte az ajándékokat, amiből nem egyszer amolyan finom aprenhziók is támadtak. De Michelet ezzel nem törődött. Hiven ragaszkodott romlott ládáihoz, épp úgy, mint az öreg, lyukakkal és tintafoltokkal teli íróasztalához.

A nagy zeneköltő, Haydn Józsefnek megéppenséggel talimánja volt, amelyhez hitvéle és szeretettel ragaszkodott. Egy gyűri, melyet állandóan jobbkeze újján viselt. Ugy hitt abban, hogy ez a gyűri adja meg neki az alkotó tehetséget, hogy ha véletlenül letette valahol gyűrijét s nem találta meg, a legjobb akarattal se tudott semmi muzsikát írni. Többször monddta barátainak, hogy a gyűri nélkül egyszerűen tudatlanok, ostobának tartja magát, s hogy tulajdonképpen minden műve a gyűrinek köszönhető, mert, anélkül semmit se tudott volna alkotni.

Hát persze, ezekre a dolgokra igen sok ember egyszerűen csak azt mondja, hogy bolondság. De azokról az emberekről, akikről itt szó volt, még sem lehet egyszerűen azt mondani, hogy bolondok voltak.

az innen elszakadtak lelkében ápolja mind-est, ami áthidalja a fizikai távolságot és a politikai szétéptetés rettető hatását s hogy szütlelelül ében tartsa bennünk a bars megyei lelket. A mi Egyesületünk maga volt a szimbolikus Barvármegye. Az igazít a most dicsőtelenné távozó elleneséges impérium jónak látta megsemmisíteni, anélkül azonban, hogy annak igazi belső tartalmához, annak örök lelkéhez hozzányúlott volna. Egyesületünk létesítésével a vármegyét ott volt számunkra az ország szívében és ez a mi megyénk volt számunkra az a külön otthon, amelyben ennek a megyének szülőitjei éltek és gondoltak az elhagyott szűk hazára. Az otthonhoz való lehetetlen ragaszkodás szent lángja pedig minden esztendőben talán azon a fogadalmi ünnepen lobogott fel a legteljesebben, amelyet mi megalakulásunk óta minden esztendőben újra és újra megtartottunk. Budapesten is Garamszentbenedekre gondoltunk vissza, de oda gondoltunk előre, a jövőre is: mert nem hisztük és nem is hisztük, hogy ünnepeket, minden bars megyeinek örök ünnepét többé már ne helyezhessük vissza annak ősi, fogadalmi színterére. Erőkhöz képest igyekeztünk tömöríteni is a megye fiait és az a különvonal, amely ma bennünket idehozott, megmutatja, milyen mértékben sikerült ez nekünk. Egyébként pedig az eltelt évek története mindössze annyi, hogy éltünk és egymáshoz tartoztunk, a szegényeket segítgettük, egymásnak igyekeztünk hasznára lenni és igyekeztünk a csonka hazában is méltó fiait lenni annak a földnek, amely nekünk az életet adte.

S ha most itt, a hazatérés órájában egyszerre gondolunk a multra, a jelenre és a jövőre, nem szabad általánunk magunkat azzal, hogy a nemzet már tulesett nehéz megpróbáltatásának közepén. De most már örömmel készültünk fel arra, hogy a sorsotól nekünk megadott erőgyarapodással lehetőtlenné fogunk tovább küzdeni a magyar igazság győzelméért. Az átkapcsolás több mint egy millió lelket adott vissza a hazának és a megnagyobbodott ország ereje is ugyanezt a célt szolgálja, mint az eddigi csoraké: küzdeni azért, hogy a mi csonkaságunk teljesen elűnjék, hogy a mi ezeréves egységünk újra politikai, állami egységé válhassék, mert nemzeti és gazdasági egysége nem szűnt meg annak soha és nem is szűnhet meg addig, amig a Kárpátok kosorúja szét nem nyílik és el nem simul a föld színén.

Egy millió magyar egyetül most az eddigi csonk kilenc milliójával. Az egyesülések még gyorsorlati nehézségei is vannak. Nem lennének ósintétek önmagunkhoz, ha nem látnánk, hogy ez a huz esztendő, amelyet az elszakított rész egy uj, velünk szemben a könyörtelenség elleneséges államalakulás keretében töltött el, a mindennapi élet szempontjából nem mult el nyomtalanul az itt élő magyarságra nézve. Különösen, hogy ez az elleneséges nép, a cseh, egyuttal gazdag is, bárha ezt a gazdagságot nagy részben németjeinek és magyarjainak köszönhetette, mert hiszen a szudétánémetek iparral, a duunemtel termékeny magyar dombos vidék pedig bőséges élelemmel láthatta el. A hazakerülő részeknek az eddigi gazdasági szervezéstől egy másik szervezetbe való átkapcsolása apró zökkenőkkel is jár, mert a csonkország szegény és szegénységét nem tudja mindig áthidalni az a szeretel, amelylyel a hazatérőket fogadja és felüköz fordul. Ezért a hazatérőknek azt kell látniok és éreznük az átszervezés közepette, hogy eddig egy elleneséges nép szolgálatában nyögtek, ma pedig visszakapták szabadságukat nemzeti fejlődésük teljes, korlátlan lehetőségét. Talán a történelem érthetetlen szeszélyéből a maga erejénél sokkalta nagyobbra nőt cseh hatalom jelentett bizonyos anyagi természetű előnyt és kedvezést az elnyomottaknak is, de mi volt ez azzal az erőgyarapodással szemben, amit a visszakapcsolás ténye jelent, amit az hoz magával, hogy most ez az eddig olyan nagy mértékben meggyőztört, nemzeti mivoltából megtámadott milliók tömeg teljes a maga hazájában szabadon élhet és teljes lelki felemelkedtségével láthat hozzá legjobb erőinek kifejlesztéséhez és

annak a maga javára való hsznosításához! Ez a terület most egészen mássemű gazdasági rendszerbe kapcsolódik vissza, mint amilyenben az utolsó husz évet eltöltötte, de ha a cseh medence a német alkotóró eredményeképen és az uralkodóház kegyéből, s mindennek felett a magyar év általma alatt annyi századon át kifejleszthette a maga nagy gazdagságát, akkor ezzel szemben elég nekem itt arra az alkotó munkára utalnom, amit az utolsó husz év alatt a csonka magyarság a maga teljes magaraghyagottságában, megcsonkítottóságában és jövőjezők reménytelenségében végzett. Felszabadult testvéreink hamarosan meg fogják érezni ennek a felelőlőrekvésnek a lendületét és éreznik annak meggazdagító, minden anyagi nehézséget legyőző erejét. Legyen szabad nekem itt mint statisztikusnak, hivatásomnál fogva is megállapítanom, hogy az a teremtő munka, amelyet a legjobb erőitől megfosztott csonka nemzet az utolsó husz év alatt végzett, nemzetünk dicsőségének legszabónpjai közé tartozik. Ezentul pedig ezt a munkát már megnagyobbodott területtel, erejében a rabóság alatt is megaclosodott véreink milliói munkahadseregével és a beteljesítések felé közelítő remények szent örömmel fogja majd tovább folytatni.

Legyen a magyarok hatalmas Istenének segédelme és áldása velünk!

Schubert Tódor üdvözlő beszéde.

A mély benyomást keltő és könnyeket kiváltó ünnepi beszéd után Schubert Tódor üdvözlője a lévai társadalom nevében a hazatérő barsiaktól:

Méltóságos Elnök ur! Milyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Magyar Testvéreim! A hosszú elnyomottságtól felszabadult magyar Léva társadalmá üdvözlő falai között azokat a testvéreket, akiket a körlehetetlen Végzet oly sokáig elszakítva tartott városunktól. E jöttetek közénk rokoni látogatásra, testvéri üdvözlésre. Köszönjük az Elnök ur Ónéletésége meleg testvéri szavait. Köszönjük, hogy a a tragikus elszakítás után a barsiak összefogtak, egyesületbe tömöríttek és szeretettel spólták azt a legnehezebb értelemben vett lokálpatriotizmust, amely a legerősebb oszlopa az igazi hazaszeretetének.

Mi egy más világban éltünk itt, egy hidegebb, zordabb világban, amely talán keményebb vagy megfontoltabbá tett minket, de mindig Ti voltatok a Nap, a világító és melegítő Nap, amely felé áhítozva fordultunk. S most a nagy Isten különös kegyelméből lehullottak az elválasztó falak s itt állunk testvéri ölekezésben, baráti közfoglásban.

Kimondhatatlan boldogok vagyunk, hogy a szűkebb magyar haza testvéri találkozásán ilyen hatalmas számban jelentek meg. Melegen tartja szívünket a testvéri szeretetnek ez a kitüntetett megnyilatkozása. De a boldogított mámor karjai közül kibontakozó lelünk vizsgálja, visszanez az elmúlt szomorú husz esztendő napjaira s kérdkedve kéri, hogy érdemeink vagyunk-e erre a nagy isteni kegyelemre, kéri, hogy mindent megtettünk-e az elmúlt években, amit meg lehetett volna tenni magyarságunk fennmaradásáért érdekében? Meglátunk-e vergődni magyar testvéreinket, meghallottuk-e azok vészkiáltásait, átestünk-e mindnyájan magyarságunk sorsát illetőleg azokon a hamleti gyötörődéseken, amelyeken minden igaz magyarnak át kellett volna esni? Akad-e közlünk csak egy is, aki szívre tett kézzel a kérdésekre igennel válaszolhatna? A szigorú önérvizit csak nem-et mondhat. Valljuk be Testvéreim, hogy nem a mi érdemünk a mi felszabadulásunk, Isteni kegyelem műve az, amire érdemessé kell tenni még magunkat! A testvéri találkozás eme ünnepélyes órájában lehetne-e szebben megköszönünk a Ti szereteteiket, mint azzal a szent ígérettel, hogy felértéve minden önérdéket, kicsinyes hűségöt és nagyravágyást Veletek együtt közös erővel fogunk dolgozni sokat szenvedett hazánk szében, boldogabb jövőjéért.

Köszöntünk barsiak, akik legszentebb erejüket, a zászlót, mely alatt nagyapánk harcoltak, a megszállás alatt megőrizték és szent szimbólumot ma visszahozták a városba. Legyen ez a zászló ezentul is szent

megemlékezés a multra, de egyben figyelmeztető a jelenre, hogy rend, fegyelem, tekielőly tisztelget nélkül nincs győzelem és legyen ez a zászló buzdítás a jövőre, egy szebb, boldogabb magyar jövőre.

Köszöntünk barsiak, akik a zászlóval együtt szerető magyar testvéri szívetek is elhozhatók nekünk, hogy ezentul is egy célért, egy akarással dobjanak össze a miénkkel.

A Mindenható nagy Isten áldása legyen e földön, amely ismét a miénk és annak minden lakóján! Legyetek lelkünk egész melegével köszöntve véreink, barsiak!

A 48-as lobogó átadása.

Konkoly Thege Gyula ezután megköszönte az üdvözlést:

Hálásan köszönöm barai testvéreimnek Schubert Tódor igazgató urnak lelkes szavait — mondta az elnök. Azok mindannyiunkat további lankadatlán és most már közös hazafias munkára buzdítanak. S most a mi hazatérésünknek, a mi örök egyesülésünknek szimbolusmál hadd adjuk át azt a drága lobogót is, amelyet annakidején, a menekülés fejvesztettségében sem tudott itthagyni a nemzeti kegyelet, amelyet nem engedhetünk át idegen szentségtörő pillanatoknak, amelyet most ősi tisztelettel hoztunk ide vissza. Klain Ödön, Léva városának akkori főjegyzője mentette meg és Levatic Gusztáv rejtette annakidején ezt a lobogót, amely évtizedeken át hirdette a lévai varosháza falain a magyar erőt és a magyar akaratot, a szabadságharc szabadságerzését és áldozatkészességét. A Levatic unokák: Szabó Kata és Aranka derekukra csavarva mentették tovább a zászlót az ország szívébe és megőrzésre a Barvármegyei Egyesületnek adták azt át. Ennek az évrnek a tavaszán már azt határoztuk, hogy a zászlót rabizzuk a Petőfi Tarsaságra, mint ahol a szabadságharc legfőbb emlékeit gyűjtötték össze. De Isten ujjait kell abban látnom, hogy ennek a határozatnak a végrehajtására nem került sor és mi most ennek a szent ereklyének egységet és nemzeti összefogást hirdető ragyogásában térhetünk haza őseink földjére, amely az unokáknak is földje lesz, megazamán hatatlan nemzedékeken át. Visszafelé haladva a lobogó megmentésének útján: felekrem Szabó Aranka urhölgyet, vegye át tőlünk ezt a lobogót s — megemlékezve kegyellett az azóta elhunyt lelkes magyarról Levatic Gusztávról is — adja azt az Klain Ödön polgármester urnak, hogy ez a lobogó ismét a lévai városának díszé legyen.

Klain Ödön átveszi a lobogót.

Méltóságos elnök ur! Milyen tisztelt közgyűlés! Ebben a pillanatban érzem, milyen nagy igazság rejlik abban, hogy „nem érez, ki érez, szavakkal mondhatót.” — Hogy minden szó nagyon győnge és elégtelen lenne annak elmondására, mit érzek én s mit érez velem együtt Léva elő magyar testvéreink nagy tabora, amikor édes hazánkért dobogó magyar szívünk nemzeti érzésvilágának szent szimbólumát a 90 éves negyvennyolcas nemzetőri lobogót, amelyet úkanyaink és dédanyaink áldott kezei hímiztek, Léva város képviselőiben mint annak hivatalos szerve további megőrzésére átveszem.

Ez a drága erekiye hosszú éveken át az én hivatali dolgozó szobámban volt, szemben íróasztalommal, a városában elhelyezve. Így én vele felekozott, belső meleg barátságba kerültem. Ekor jött a cseh megszállás. Ugy láttam, hogy az én drága bajtársam veszélybe került! Magmentettem a veszedelem elől. Kedves női gondviselésre bízam, hogy Budapesten biztonságba kerüljön.

Eképzehető tehát, hogy milyen határtalan az én örömem, milyen végtelen mindnyájunk öröme, — különösen azoké, akik itt vagyunk e zászló körül, hogy ez a mi drága erekielyünk ismét visszakerült eredeti megőrző helyére a felszabadult Léva falai közé!

Magyarságossággal köszönöm Léva városában mindenkinnek, legelső sorban a Levatic és Szabó családoknak, s különösen a zászló átadójának Szabó Aranka urhölgynek és a Barvármegyei Egyesületnek és mindenkinek külön-külön, akiknek bármily csekély része is van abban, hogy ez a

zászló megőrizve minden veszélytől ismét hazakerülhetett.

Mi pedig a hála és lelkesedés esen órájában ünnepélyesen ígérjük, hogy ezt az ősi lobogót időtlen időig a magyar őrkatonáknak mindezek felett álló kitartásával megőriztük, azt soha el nem hagyjuk és az fiainknak drága öröksége leand.

Most pedig a hivatalos formán felől is igaz baráti szeretettel köszönöm nektek — kedves Barsi Testvéreim! — az igaz testvéri együttérzés hatalmas megnyilatkozásait, bejelentve, hogy a közgyűlésünk kezdetén az Elnök Uról levelet kaptam, amelyben közli hogy a Barsvármegyei Egyesület lévai díszközgyűlése alkalmából a jótékonyaság terén is szerepet kér, különféle közszükségleti cikkek és könyvek hozott Lévára a részoruló csecsemők, árvaházi és iskolás gyermekek számára.

A terhes kocsirakományt és 2000 Pengő készpénzt tevő fejedelmi adományt Léva város szegényei részére ismételen megköszönöm a kérések benneteket, plánilájátok átutalásokat szívóba is Barsvármegye és Léva városa iránt érzett vonzalmatokat, amire — mi itt lakók — mindig büszkék és érte hálásak leszünk!

Szabó Aranka felszólalása.

Kedves magyar testvéreim! Imádságos szívvel mondom hálát az Istennek, hogy megengedte élnem a mai napot, szülővárosunk örömmünepét. Amikor mi, — távoval, de mindig hazagondoló magyarok, — szívünkre ölelhetjük itt maradt, sokat szenvedett testvéreinket. A mai napot, amikor boldogan és nyíltan hozhattuk vissza a 48-as hónapok tépelt szent lobogóját, amit 1929. március

15 én rejtgetve, derekamra csavarva menttem át a határon, ami 11 hosszú éven át volt elrejtve ágyam párnája alatt. Nap-nap után ezen álmodtam arról az időről, amikor újra szabad lesz a mi kedves Lévánk. És most mikor valóra vált ez az álom, engedjék meg, hogy köszönetet mondjak Nagyapám, nagykánai Levatic Gusztáv nevében azoknak a lévai magyar uraknak, akik Klein Ödön polgármester ur vezetésével bizalommal hozták hozzá hős magyar elődeink szent zászlóját, hogy rejtsék el a bitorlók elől. Az Ó nevében, akinek igaz ma yar lelke bizonyára itt van most veünk, adom át azoknak a kezébe, aki az Ó öröközére bízták. Lobogjon ez a zászló az Isten és emberek által rendelt helyén továbbra is. Lobogása legyen élő tanúsága annak, hogy a vérva várt egyesülésbe vetett hitünket nem veszítettük el soha egyetlen pillanatra sem — feldrússza el veünk az elmúlt szenvedéseket, mint egy kegyetlen álomot és nyujjon erőt a jövő küzdelmeire és értesse meg a világ népeivel, hogy ennek az egyesülésnek el kellett jönnie és hogy az elviselt megpróbáltatások igazabb magyarázatát keressük bennünk. Ezen a felszabadult Felvidék, éljen L. v!

A megindító szavak után az elnök köszönetet mondott mindenkinek, aki a magasztos ünnepély bensőségét megjelenésével emelte és a díszközgyűlést bezárta. A meghatódott ünnepi köszönet a Himnusz előlékése után szót szót.

A vendégek ebédután megtekintették a rég nem látott várost, különösen sokan jártak a várbán, a temetőben, ahol némely síron most lobbantak fel a mindenszenteki gyertyák fénnei.

Pestmegyei levénték Léván.

A felszabadulással járó nagy változások egyik hatalmas megnyilatkozása gyanánt jegezhethetjük fel a pestmegyei levénték lévai látogatását. A felszabadulás előtt magyar levante nem lehetett be a lábát a Felvidékre, mert ryomban letartóztatták a csehek, akiknek gyűlölete annyira ment a levante intézmény ellen, hogy az utasoktól még a levante cigarettát is elkobozták. E héten most Léván szemlélő szembe láthatunk egy levante zászadot, amely 19 pestmegyei községből lett összeállítva és Kecskemétről érkezett Lévára, hogy itt bemutassa a levante-intézményt. A zászadot elkísérték H. rtyánszky Elek őrnagy mint ellenőrző tiszt; B. nde Károly vezető főoktató, századparancsnok, Dunavecse; Király Gyula főoktató, Kecskemét; vitéz Ó. ah Sándor főoktató, Újecske. A zászad vidám zenészoval vonrut be Léva főterére dec. 6 án, ahol vitéz M. akay József tábornok fogadta a tisztikar és a pogári hatóságok vezetőinek élén a zászad jelentkeését. A levénték hatalmas baberkoszorút helyeztek az országzászló talpazatára. Kissik József lévai cserkészőrsvezető a lévai ifjuság nevében üdvözölte a leventeszászadot. A szép fogadtatást Mo' nár levante közeöntö meg. B. nde Károly dunavecsei főoktató a levanteurukat ismertette és átadta a lévai levénték részére hozott zászlót és bejelentette, hogy husvátok a dunapályi levénték által felsanjított díszzászlót búdon vonattal érkező nagy küldöttség hozza Lévára. A díszzászad levénték lévai levénteköztes ifjuságot „K. dves testvér, levante bajtársai fogadjak” üdvözléssel és közfogással és a levante sapkanak fejükre tevésével levantevé avatták. A Himnusz hanjjei után a leventeszászad díszmenetben vonrut el. Másnap Kis- és Nagykanina, Löv, M. rosfalva, Ladány, Óvár községekben tartottak meg az ünnepeies levanteavatást. Nagykaninán Polyák E. dre bíró, Vanger István rk. és Szóbi János ref. tanító, Kiskáninán N. cesy főgyűző, L. hán Tóth Imre ref. lelkész és Tóth Kámar, Újbarson Halász Gyula piébanos és Somogyi Jenos, M. rosfalva ifj. Juhász István, Kiskoszmályon Simon Mátyas üdvözölte a levénteket. L. hán és Újbarson megvendégelték a zászadot. D. c. 8 án H. rtyánszky őrnagy szép beszéddel felavatták a lévai levanteothont, előzőn isteniszereleten vettek részt. Délután a pestmegyei vendégek levante fogadtatkozást mutattak be a lévai levénteknek, este pedig szép sikerűl n. úsoros est volt a Kath. Kőr nagyteremben. A kecskeméti iparos ifjakból alakított fuvózenekar Balogh György karnagy vezetésével n. hezbe zenedarabokat is igen szépen játszotta. Tabortűz, komoly énekszámok és szavalatokból állt a nagy tetszéssel fogadott műsor, amely a levanteintézmény nagy nevelőhatásáról is bizonyított tet. Dec. 6 án a levante zenekar vitéz Mátay tábornok, Winkler alvezédes, báró M. jánvi min. megbízott, Schubert Tódor, Klein Ödön, dr. Nagy Béa és más vezetők lakásán zenével tisztelgett.

A SzMKE hármas intézőbizottsága

s titkári kara Budapesten e héten két ízben is ülést tartott, hogy a Magyar Kultur Egyeslet országos vezetésének a helyi szervezeteinek ügyét megbeszélje. A gyűlésen megjelentek: Schubert Tódor elnök, Révay István gróf, Staud Gábor dr., az Kultur Egyeslet intézőbizottságának tagjai, Szombathy Viktor országos főtitkár, Tóty Kálmán, Haltenberger Ince, Bocz Elek, Varga Imre és Stelcer Árpád dr. körzeti titkár. Schubert Tódor országos alelnök kerestelen szavakkal nyitotta meg a megbeszélést, örömeinek adva kifejezést, hogy a volt SzMKE vezetősége ezuttal össze, hogy időszaki kérdéseit megbeszélje a jövőre vonatkozó terveit előkészítse.

Uj fővárosban vagyunk, — mondotta többek között Schubert Tódor, — ez egyuttal uj korzakot is jelent a Kultur Egyesület életéről munkájában. A Kultur Egyesület célkitűzése eddig a kisebbségi magyarság kulturértékeinek megmentése és fejlesztése volt, essentel beleolvadva az anyaország kulturközösségébe, az egységes és oszthatatlan magyar műveltség érdekében még hatósosabb munkát fejtethet ki a Kultur Egyesület eddigi kitűnően bevált módszerei, szervezete szerint a munkatársai segítségével.

M. ajd gróf Révay István fejttette ki véleményét s mondotta el elgondolásait a Kultur Egyesület munkájának továbbfolytatása szempontjából. Hangsúlyozta, hogy az eddig is kitűnően bevált Kultur Egyesület minden tekintetben fenntartandó, sőt kereteit s munkaszervezetét még kiszélesíteti.

Erre a kulturális munkára hívja fel valamennyi felvidéki kulturember s kulturális szervezet figyelmét.

Dr. Staud Gábor hasonló értelemben szólott s kívánta, hogy a Kultur Egyesület céljait magyarázó körirat adassék ki. A titkárok tartottak ezután rövid beszámolókat s kiemelték, hogy a kulturegyesületek mind strégtik már a kulturális munka minél előbb való megindítását, felkészülték a kulturális élet folytatására. A megbeszélésen számbavették az S. MKE szervezeteiket s szomoruan állapították meg, hogy éppen azok a szervezetek maradtak Csehszlovákiában, amelyek

mindig a legelső s legjobb között szerepeltek. Így a pozsonyi és pozsonykörnyéki szervezetek közül hét, a nyitrai és nyitrai vidéki szervezetek mindegyike, a zoborai palócság, néhány sajbólyi szervezet, az értekes dobsinai, mecenzei és minden szépségi szervezet, az eperjei S. MKE-csoport s Kassa körül néhány pomps szervezet. Érdekes, hogy a lezegebben munkálkodó kulturegyesületek éppen a nyelvhatáron, vagy a nyelvhatártól északra feküdtek. Kü önösen értékesek voltak ezen a vidéken a városok SzMKE-csoportjai.

Csak a végleges határmegállapítás után lehet megtudni, mennyi SzMKE csoport maradt Szlovákiában. E csoportok önálló életet fognak élni.

Elhatározta a megbeszélés, hogy januárban rendkívüli közgyűlést tart s e közgyűlésen fogja újraszakítani az uj alapszabályt, valamint megfogalmazza a Kultur Egyesület uj programját, a változott viszonyoknak megfelelőleg. Addig is köriratot bocsat ki a Kultur Egyesület vezetősége minden szervezetéhez s e köriratban annak a határozott kívánságnak ad kifejezést, hogy a kulturumunka minél hamarabb folytattassék. Tekintettel arra, hogy a kulturumunkát most már a hivatalos körök nem gáncsojják el, a Kultur Egyesület vezetősége reméli, hogy minden szervezet a legjobb tudása és igyekezete szerint folytatja munkásságát, vagy pótolja a mulasztottakat, uj tagokat toboroz s ahol a tisztikar megújítása szükséges, ott tisztikar választást tűz ki.

Társadalmi alapon felépített kulturális szervezet marad tovább is a Kultur Egyesület és nemzeti alapon, a keresztény vallásérkölciség jegyében dolgozik Magyarországért, a magyar nép s a magyar város művelődéséért összefogott erőikkel.

Kimondták, hogy a Magyar Vasárnap című usjsgot minél hamarabb megindítják, hogy a felolvassó anyagul szolgáló előadásorozatot újból kitűnően fogják, hogy a szervezeti adminisztrációt egyesítik a egységes nyomtatványokat bocsatnak ki és hogy megoldják a szindarabkölcönzés ügyét. Amíg a közgyűlés nem intézkedik a SzMKE neve

egyszerűen Kultur egyesület lesz, a helyicsoporthok helységnevének hozzáadásával.

A SzMKE tehát uj célkitűzésekké, uj lendülettel indult kulturaterjesztő, népevelő utjára s tekintettel arra a jóindulatra, amelylyel a hivatalos körök a Kultur Egyesület munkásságát szemlélték, valamint arra is, hogy a falvak s városok kulturális életének irányítói helyeslik az egységes irányítást, fegyelmzeteten működő kulturegyesületek céljait: remélhetők, hogy a visszatért Felvidék szellemi elitje a régi szeretettel s uj erővel áll a Kultur Egyesület mellé s a magyar élet felvirágoztatásában ilyen formában is közreműködik.

A Kultur Egyesületek helyicsoporthainak megszervezése ujra megkezdődik s előreláthatólag minden magyar községet megszerveznek a Kultur Egyesület számára.

KULONFÉLÉK

— **A KORMÁNYZÓ NÉVÜNNEPE.** A Kormányzó ur **Ötömlőssága névünnepe**t a felszabadult Léva városa december 6-án ünnepehetne meg nyilvánosan első ízben. Minden magyar lelkéből hő fohász szakadt fel ezen a napon, hogy az Uristen sokáig tartsa meg Magyarországot büszke reménységét, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzót, hogy szerencsésen megkezdett nagy művének, Magyarországnak felszabadítását olyan szerencsésen fejthesse be, amint azt megkezdte. Léva magyarságának nyilvános fohász-ezen a napon már nem tűközött a trianoni békiyókba és boldog reménységgel szállt Buda büszke vára felé... Miklós napjának reggelén a lévai helyőrség zenekara zenés ébresztőt rendezett Léva utcáin, kilenc óra-kor pedig a katolikus, református és evangélikus templomokban ünnepélyes isteni tiszteletek voltak a honvédség, a hatóságok, a magyar párt, a testületek és a hívek részvételével. A rk. plebánia templomban Mischák István plebános, szentszéki tanácsos, papi segédlellet mondta a szentmisét és az oltártól méltatta a Kormányzó ur országgyarapító és országépítő munkáját és Isten áldását kérte nagy művének további munkájára. Dáiban a Városi vigadó éttermében a helyőrség tisztikara ünnepi díszbójt rendezett, amelyre a polgári hatóságok vezetői is hivatalosak voltak.

— **Kecskeméti zászlót ajándékozott Lévának.** Az elmult vasárnap a budapesti Barsvármegyei Egyesület tagjainak Lévára való érkezésével egyidőben érkezett ide autóbuzson a Kecskeméti Piarista Diákszövetség küldöttsége is azzal a feladattal, hogy a Felvidék felszabadulásának emlékére átnyújtsák a kecskeméti emlékHzászlót. A kecskeméti küldöttséget dr. Nyujtód Pál polgármester-helyettes vezette. Mivel Klain Ödön polgármester egy küldöttséggel ebben az időben a vasuti állomáson a barsiakat fogadta, a kecskeméti kedves és testvéri megemlékezésnek jelét, a zászlót, a városháza nagyertermében Schubert Tódor városi tanácsstag vette át Oláh Imre kecskeméti kegyesrendi tanár kezéből, aki lelkes beszédében tolmácsolta Kecskeméti érzelmeit a felszabadult felvidéki és lévai magyar testvérekkel szemben. A magas szárnyalású beszédre Schubert Tódor válaszólt és beszédében kiemelte, hogy mind Kecskemétnek, mind Lévának törhetetlen magyar nacionalista szellemét a mindkét város főgimnáziumában működő kegyesrendi tanárok erős hazafias érzése, nevelése alapozta meg, amiért a magyar haza örökké hálas lesz nekik. A lelkes hangulatban lefolyt ünnepség után Léva városa a Városi Vigadó éttermében vendégül látta a kecskeméti küldöttséget.

— **A gránátosok előadása.** A felszabadítás ünnepnapjai elmúltak és a katonaság lassan elhagyja a vendégszerető Léva falait. De mielőtt elmennek, igyekeznek meghálálni a lakosság meleg szeretetét. A gránátos zászlóalj a Főméllősságu Kormányzó Ur névnapján a Keresztény Munkás Együletben műsoros estét rendezett és ott vendégül látta a város lakosságát. Az egyesület zsufo-lóság megtelt és a közönség zajos elismeréssel jutalmazta a gránátos-műkedvelők pompás előadását. Irredenta szavakatok, hegedű- és ének-számok egygyólvaszották a magyar lelkeket. A vidám tréfák emelték a vigaszt. Előadás után tánc volt és a mulatság végén már nem érezte senki, hogy magyar és magyar között bármilyen különbség is lenne. A gránátosok oly szép emlékekkel mennek vissza otthonukba, mint amilyen szeretettel emlékeznek rájuk a lévaiak.

— **Gyászhir.** Részvételt jelentjük, hogy a Schubert-családot mely gyász érte. Idősebb Schubert Pál, f. hó 8-án délelőtt rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult köztisztviselőben álló, munkás és áldozatos szívű polgára volt városunknak, aki mind a közgazdasági, mind a régi mezei és városi közéletben is tevékenykedett. Mindenkiel szemben tanúsított udvarias magatartása általános népszerűségeit szerzett számára. A Lévai Kaszinó-nak legrégibb tagja volt, aki 55 éven keresztül óraszerű pontossággal jelent meg napról-napra a Kaszinóban, de két év előtt kisebb szélütés érte, azóta lakásából nem mozdult ki a 86 éves férfi. Ezt a patriarkai kort Schubert Pál teljes szellemi frissességben érte meg, a világ eseményei iránt állandó érdeklődést mutatott és végtelen boldog volt, hogy még megérhette Léva felszabadulását is. Földi maradványait tegnap délután helyezték örök pihenőre nagy és őszinte részvét mellett.

— A gyászoló család az alábbi jelentést adta ki: Id. Schubert Pálné szül. Wittlinger Kata egy a maga, mint gyermekei, valamint az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a forrón szeretett feleségét, a legrégibb édesapja, nagypapa, dédapa és rokon, id. Schubert Pál, a Lévai Első Bank igazgatóságának alelnöke, áldásos életének 86. és boldog házasságának 55. évében december hó 8-án, városunknak az idegen uralom alól való felszabadulása 28. napján, délelőtt 11 órakor válog szüvesedés után csendesen elhunyt. Drága halottunkat f. hó 10-én, szombaton délután 3 órakor a római katolikus anyaszentgyóház szerint fogjuk örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 10-én, reggel negyed 8 óra-kor lesz a Mindenhatónak a lévai rk. plebánia-templomban bemutatva. Léva, 1938. december 8-án. Áldás volt élete, legyen áldott emléke! Schubert Aurél, özv. Varsányi Antalné szül. Schubert Etelka, Schubert Tódor, ifj. Schubert Pál gyermekei. Schubert Aurélné szül. Gröger Etelka, Schubert Tódorné szül. Rischane Margit menyei. Arndt Emil és neje szül. Schubert Stefánia, Debrey Imre és neje szül. Schubert Ilonka, Varsányi Attila, Hallenbrand Géza és neje szül. Varsányi Kata, Laurisín Béla és neje szül. Varsányi Olga, Varsányi László és neje, Gyapay Ede és neje szül. Schubert Klára, Schubert Richárd unokái. Wittlinger János, özv. Fizély Lajosné sz. Wittlinger Fanni, özv. Gugzenberger Lajosné szül. Wittlinger Erzsébet, Wittlinger István és neje sógorai, sógornői és az összes dédunokák.

— **A TISZTIKAR TEÁJA.** A lévai helyőrség tisztikara hétfőn, Miklós-nap előestéjén teateatlyt rendezett a Városi Vigadó őszeca termeiben. A teateatlyon a vendéglátó tisztikaron kívül a lévai magyar társadalom meghívott tagjai vettek részt. A hölgyek tulnyomó részben gyönyörű és káprázatos szépségű magyar ruhákban jelentek meg, igen sokan pártával a fejükön. A magyaros motívumok-nak számos válfaját láthatuk itt a női ruhá-kon. Az estélyen a katonai és polgári hatóságok vezetőit is ott láttuk kivétel nélkül. Székely István százados dandárállatorvos, az estély főrendezője kitűnő ízléssel irányította a termék díszítését, ami valóságos meglepetést keltett. A honvédeknek újabb elismeréssel gyarapította eddigi sikereit. A hangulat meleg és lelkes volt, a hölgyek egyhangú megállapítása szerint pompás táncosokban nem volt hiány, míg a férfi vendégek a hölgyekről nyilatkoznak hasonlóan. Ez bizonyára az est legteljesebb sikerét jelenti.

— **Felhívjuk a volt 14-es honvédeket** (tisztiket, altisztiket, legénységeit), hogy a Bars kiadóhivatalában jelentsék be jelenlegi címüket, hogy részükre a bajtársi ünnepélyekre és az ezrednapra meghívók legyenek küldhetők.

— **Lévai föld Hódmezővásárhelyen.** Léva felszabadulása alkalmából a hódmezővásárhelyi frontharcosok küldöttsége is felkérte Lévat dr. Dietrich Lajos bankigazgató vezetésével. A küldöttség Léva történelmi talajából földet vitt haza a hódmezővásárhelyi országzászló alapépítőménye részére. Dr. Nagy Béla lévai vízei hadnagyhoz dr. Dietrich levelet intézett, amelyben a lévai bajtársaknak köszönetét fejezi ki a meleg fogadtatásért.

— **Szilveszteri teast.** A Stefánia árva-házat fenntartó Lévai Nőegylet szokásos szilveszteri jótekonny teastjét az idén is megrendezi a Városi vigadóban. Az előkészületek serényen folynak.

— **A lévai betegsegélyző intézet** hatóságai megbízottjává a járási katonai parancsnokság Horatsik Pált, a Bars kiadóját, igazgatójává pedig dr. Vargha Sándor ügyvédet nevezte ki.

— **Ma adják át az emlékHzászlót a Lévai Hadirokkantak Egyesületének.** A Hadirokkantok Országos Nemzeti Szövetsége az emlékHzászló, f. hó 11-én, azaz ma d. u. 2 órák kezdettel a Katolikus Kórház megárusított Hadirokkant Egyesület alakuló közgyóléson fogja átadni a közbejött akadályok miatt elmaradt emlékHzászlóját. Az alakuló közgyóléson a Bpesti (HONSZ) Kiszpat kikötőjén is fogja ismertetni a Hadirokkantakat, Övegyeket és Árvákat érintő Magyar Törvényeket.

— **Boros Béla helyettes városbíró,** aki több mint 6 éven keresztül töltötte be ezt a tiszteit, másodlatu elfoglaltsága miatt lemondott. Winkler Ödön alezredes, lévai járási katonai parancsnok a lemondást elfogadta és Boros Bélának hosszu időn át, de különösen Léva város felszabadítása óta kiváló képességgel és szorgalommal kifejtett értékes és hasznos szolgálatait köszönetét és elismerését fejezte ki.

— **Postai díjtáblázat.** Levelezőlap helyben 6 fillér, vidékre 10 fillér. Levél 20 gramm helyben 10 fillér, vidékre 20 fillér. Külföld: Németország, Csehország, Lengyelország, Olaszország, Románia, Vatikán város államokba 20 gramm 32 fillér. Egyéb külföldre 40 fillér. Táviratok beföldön: 10 szög 1 pengő. Minden további szó 10 fillér. Sürgős távirat ennek duplája. Ajánlási díj 50 fillér. Express díjak helyben 30, vidékre 60, külföldre 80 fillér. Nyomatvány beföldön: 10 gramm 2, 50 gramm 4, 100-ig 12, 500-ig 20, 1000-ig 40, 2000 70 fillér, 3000-ig 1 Pengő; külföldre, Németországba 50 gramonként 4 fillér, egyéb külföldre 6 fillér. Súlyhatár 3 kg. Üdvözlet, szerencsekívánatot vagy udvariasági szavakat tartalmazó levelezőlap díja, melyen csak 5 szó áll, beföldön 2 fillér, Németországba 4. máshová 6 fillér. A kelet, feladó vagy feladók lakcíme és aláírása nem számít az öt szóba.

— **Felsőipariiskolát vőzettek kataszteri munkálatait végzi a Magyar Műszaki Szövetség,** mint a gyakorlati technikusok vezető érdekképviselete, mely felhívja a Budapest, Szegeden és Kassán végzett érdekelteket, hogy nevüket, személyi adataikat, évfolyamukat levelezőlap útján közöljék a szövetséggel Budapest, VI. Liszt F. tér 11.

— **Beiratkozás a debreceni magy. kir. Tisza István Tudományegyetemre.** A járási katonai parancsnokság a következő tájékoztatót közli: A debreceni magy. kir. Tisza István Tudományegyetemen négy kar működik. Eshedig: református hittudományi, jog-és államtudományi, orvostudományi és bölcsészettudományi kar. A Felvidék részbeni visszacsatolásával, az ott élő egyetemi ifjúság tanulmányait Debrecenben nyugodtan folytathatja. Az ifjak Debrecenben megfelelő módon, igen jutányosan juthatnak lakashoz és ellátáshoz. Evégből a beiratkozni óhajto köteles elsősorban a „Felvidéki Magyar Akadémikus Szövetség”-nek budapesti irodája (Budapest, VIII. József körút 60. II. emelet) által kiállított (Janson Jenő és Zombori György keltő) aláírásával és a Szövetség pecsétjével ellátott) igazolványt bemutatni. Enélkül az igazolvány nélkül az egyetemre senki fel nem vehető. Egyetemünk 1939. évi január hó 2-től február hó 11-ig bezárólag, évfolyamonként, pótfélény jellegűel bíró tanfolyamot tart. A tanfolyam beiratkozási határideje 1939. január 2-7, az előadások kezdete pedig január 9. Ennek következtében a II. félény 1939 február 20-án veszi kezdetét s június hó végéig tart. Ez utóbbi félévre a beiratkozás 1939 február 20-28-ig tart, az előadások kezdete pedig március 1. A pótfélény a II. félény hallgatásával együtt egész tanévnek számít. A magyar Alföld városában székelő Tisza István Tudományegyetem nagy szeretettel várja felvidéki testvéreinket.

Léva főterén

— 1938. november 13. —

Vitéz Nagy Vilmos altábornagy urnak
Büszkén jelentem, én is itt vagyok!
Minden a régi csak az arcok újak,
S virágosak az utcák, ablakok...

A Fő-utcát zászlóerdőben járom,
Nem ismernek meg engem egyesek,
Azt hinném mindez csak eltűnő álom,
Ha nem látnék csillogó kőnyeket.

Vitéz Nagy Vilmos altábornagy urnak
Szemből sarjadt ez a költemény,
Ha tavasz végén ránk köszönt az Urnap,
Vizontlátásra — Késmárk főterén!

Karafiáth Jenő.

— **Nemzetiszínű zászló érkezett Philadelphiából Garamkövesdre.** Megható jelenet játszódott le a magyar csapatok bevonulásakor Garamkövesden. A bevonuló csapatok egyik tisztje az első nap jelentkezett az ottani plébánosnál, akinek egy finom selyemből készült zászlót nyújtott át. A tiszt aztán elmondta, hogy ezt a zászlót Philadelphiában, az Egyesült Államok harmadik legnagyobb városában élő rokonai küldték neki azzal a meghagyással, hogy annak a templomnak adja át e zászlót, ahol csapata a bevonulásakor először megszáll. A zászlót a plébános a templomban helyezte el a felszabadulás emlékére.

— **A visszacsatolt területen nincs váltóérvényesség.** A m. kir. minisztérium 8280—1938. M. E. számu rendelete a váltók fizetés végett bemutatásának és az óvás felvételének elengedéséről a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területeken. M. kir. minisztérium az 1938. XXXIV-ik t. c. 4 §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli: 1. §. 1) Az 1938. évi november hó 5-ik napján vagy ezután lejárt vagy lejáró olyan váltót, amelynek alapján a visszacsatolt területeken lakó természetes személyt, vagy ott székhellyel bíró jogi személyt vagy céget — a különjogi személyiséggel nem bíró cégeket, valamint a külföldi cégek telepeit (fiókjait, képviselőit) is ideértve — teherváltói kötelezettség, a fizetés hiánya miatt érvényesíthető visszerkesztésnek bármely váltókötelezettséggel szemben való fenntartása céljából, ugyancsak teletelített váltónál az elfogadó, vagy kibocsátó elleni váltókereset fenntartása céljából a m. kir. minisztérium további rendelkezésig fizetés végett bemutatni és ennek, valamint a fizetés nem teljesítésének tanúsítására óvatot felvenni nem kell. Ugyanez áll a kereskedelmi utalványra és a közraktári jegyre is. 2) Az 1. bekezdés rendelkezéseit az olyan váltók tekintetében is alkalmazni kell, ameken telepesként az 1. bekezdés alá eső személy vagy cég van kijelölve, mégha a váltókötelezettség egyike sem esik az 1. bekezdés alá. 3) A jelen §-ban foglalt rendelkezések ellenére felvett óvat érvénytelen, annak költése a váltókötelezettséget nem terheli. A rendelet hatályba lépett.

Magyar Jövő.

*Szivárvány jelent meg Magyarországon egén!
Csodák-csodája: december elején
Ebben ne kételkedjen senki - de senki,
Mert e bizonyoságnak tanuja: ezernyi!*

*Oda volt ragaszva északon az égbe:
Csehek fajtájából senki le ne lépje!
Senki ne gyalazza, - abba kárt ne tegyen!
Égikkel kedve térdelni ne legyen!*

*Szivárvány zineit csak a vak nem látta!
Csehek! Ti vakok! : hisz miénk a Tátra!
Magyar volt az mindég, senki másé soha!
Vérrel szerezte azt Árpád hős hada!*

*Szivárvány jelent meg magyar pirkadaton.
Tudjátok meg délen, keleten s északon:
Hogy nem lesz titkát Magyar Föld soha,
Órködkől fölötté István Király jobbja!*

*S mikor kívárvánk „bevégezteteli” —
A „keserű pohár kilükteteli”;
Jusson eszékbe a magyar szivárvány:
Eltűnik életem, eltűnik az árnyány!*

CSONGOR GYÖRGY

Magyar a Magyarért!

Nem tudja senki mit jelent ez
Csak az, — senki más — aki adja
És az, ki nélkülöz, ki szegény,
A sokatszenvedett, az aki kapja!

„Magyar a Magyarért! — Kitudja
Hány apró gyermek arcán kelt mosolyt,
S hány anya szemébe csal örömkönyt,
Soknak, nagyon soknak, mindegy, hogy ki volt...

Mily más ez, mint itt amit adtak!
Ezért népünk nem adta el magát!
Ez nem lélekvásár! — Magyar szeretet:
Magyar némitja el magyar sóháját!

Ezzel fogadja vissza véreit
A soha nem feledett magyar Haza!
„Magyar a Magyarért!” ez ma a jelszó...
S megszünn e népek könnyes sóhaja!

Öröme sokkal szebb és boldogabb
Ez a nép, kit annyi szenvedés ért,
Ajka örömkönyt között ezt suttogja:
„Magyar a Magyarért... a Felvidékért...”

Nem kérdi senki: ki adja s kapja
Jó szív, nemes szív, magyar magyarnak,
Hűsz év óta szenvedő testvéreinek,
A Felvidéknek, a már szabadnak!

Nem tudja más, hogy mit jelent ez
Csak azok, kik adnak s azok, kik kapnak,
Szív adja szívnek, a Felvidékért!
S nyomában boldog könnyek fakadnak...

VERES VILMOS

— **Halálozás.** Id. Moravcsik Lajos lévai m. kir. ny. postafőtiszt f. hó 10-én reggel 9 órakor, életének 62 évében rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Földi porrásejt f. hó 12-ikén, hétfőn d. u. fel 3 órakor az evangélikus egyház szertartása szerint helyezik örök nyugalomra.

— **Felhívás.** Szenes Ottó (Debrecen, Domahidy utca 17.) felkéri volt bajtársait, akikkel a következő helyeken együtt volt, sziveskedjenek imüket vele közölni Károly csapatkereszt igazolása céljából: 1917. februárban a nyitrai, illetve lévai volt 14. honv. gy. ezred 26. mzlj. 3. századát ment ki az orosz harctérre, onnan márciusban átmentek a román harctérre, ahol 1917 októberig teljesített harctéri szolgálatot, a következő volt a címe: Magyar kir. honv. gy. ezred 2. zlj. törzs tábori posta 572 volt a címe. Itt lhász hadnagy volt a század parancsnoka, emlékszik még Horváth örvezető bajtársára.

— **Magyar Vadászok figyelmébe.** A legértelmesebb, legszebb kiállítás, legerjedtebb magyar vadászati szaklap a Nírmód Vadászújság. Szerkesztője és kiadótlajdonosa városunk fia: Kittenberger Kálmán, munkatársai a magyar vadászrodalom legkiválóbb művelői. A Nírmód Vadászújság ez évben fejezi be XXVI. évfolyamát. A 16 oldalra terjedő, illusztrált szaklap megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án. Előfizetési ára egy évre 12 P, negyedévre 3 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IV. Egyetem u. 4. szám. Telefon: 1-856-17. Postatakarékpénztári számlaszám: 34026. Megrendelhető a Bars kiadóhivatalában is.

Az anyaködni hivatal bejegyzése.

Születések. Styrn Salamon és Háber Ilona fia Miklós. — Palkovich Pál és Murányi Ilona fia Vladimír László. — Szolcsik László és Dednár Paula fia Miklós László.

Halálosok. Kovács László 3 hónapos. — Palkovics Vladimír László 1 napos. — Zacska Kálmán 16 éves — id. Schubert Pál 85 éves. — Babóczy János 3 hónapos. — Dreveny Ernő 22 éves.

Értesítés!

Régi jóbarátainak és ismerőseimnek, valamint Léva város én környéke közönségének szives tudomására hozom, hogy a visszacsatolás alkalmával és is visszatértem Lévára és átvettem a volt Medveczky-féle, Kossuth Lajos téri gyógyszerárat.

KUCSERA IMRE,
gyógyszerész.

Gyászköszönet

Ezton mondok köszönetet mindazoknak, akik felejtethetlen bácsim, Szabó Sándor elhunytá alkalmával részvételükkel felkerestek és Öt utolsó útjára elkísérték.

Özv. Veress Lajosné.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8.30 Hírek. 9 Görögkat. szentmise 19 R. k. mise és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.30 Operaházi zk. 13.05 Világhíradó. 14 Hanglemek. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Honvédzenekar. 16.30 „Kincses Koozsvár” előadás. 17 Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. 17.50 „Halhatatlan divat” előadás. 18.15 Szalonzenekar. 19 Hírek. 19.05 Szlovák és ruszin hírek. 19.50 Operaház előadása. „János vitéz” daltételek 3 felv. 21.30 Hírek. 22.50 Bura Sándor cigányzenekara. 24.05 Hírek

Hétfő

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Szimfonikus Zenekar. 12.30 Hírek. 13.30 Bodrics cigányzenekar. 16.15 Diákféltóra. 16.45 Hírek. 17 „A regementi Ipolyságon” előadás. 17.30 Filmdalok. 18 „A nő szerepe a légoltalomban” 18.25 Zongorahangv. 19 Hírek. 19.20 Egyházzenei hangverseny. 20 Ignácz Rózsa erdélyi népgyűjtéséből ad elő. 20.40 Horváth J. cigányzenekara. 21.40 Hírek. 22 Nápolyi dalok. 22.30 Hírek. 22.40 Rendőrzenekar. 24.05 Hírek.

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Gordonkahangv. 12.45 Hírek. 13 Hanglemek. 14.35 Hírek. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 16 Egy rádiómérnök felvidéki emlékei. 17.15 Szilágyi Erzsébet leánygimnázium énekkara. 17.45 „Medvevadászat” felolvasás. 18.10 Hegedűhangverseny. 18.40 „Luca nap” előadás. 19 Hírek. 19.20 Perts cigányzenekara. 20.30 „Karácsonyi virág” zenés legenda. 21.10 Francia dalok. 21.40 Hírek. 22 Szalonzene. 22.45 Előadás németül. 23.10 Hanglemek. 24.05 Hírek.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Rác J. cigányzenekara. 12.30 Hírek. 13.30 Beszárty-zenekar. 14.35 Hírek. 16.15 Diákféltóra. 16.45 Hírek. 17 Magyar Cserkészszövetség. 18 Perts J. cigányzenekara. 18.40 „A film diadalutja” előadás. 19 Hírek. 19.20 Hanglemek. 20 Bpesti Hangverseny Zenekar. 20.40 Hírek. 22.10 Indulok. 22.45 Szalonzene. 24.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.45 Előadás. 12.10 Hanglemek. 12.30 Hírek. 13.30 Kurina S. cigányzenekara. 14.35 Hírek. 16.15 Háztartási előadás. 16.45 Hírek. 17 „Miert van szükség vetőforgóra” előadás. 17.30 Hanglemek. 18 „A Berlin-Róma tengely” előadás. 18.30 Magyar nóták. 19 Hírek. 19.20 Zongorahangv. 19.50 „Kacsók Pongrácz kolozsvári évei” zenés előadás. 21.20 Vörös E. cigányzenekara. 19.40 Hírek. 22.45 Szalonzene. 24.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 12.10 Hanglemek. 12.30 Hírek. 13.30 Szalonzene. 14.35 Hírek. 16.15 Diákféltóra. 16.45 Hírek. 17 Harmóniumhangverseny. 17.25 „Benés Párisban” előadás. 18 Sárai E. cigányzenekara. 17 Hírek. 19.20 Operaház előadása „Fidelio” dalmű 2 felv. 20.45 Küllgyi negyedóra. 22.15 Hírek. 22.45 Hanglemek. 24.05 Hírek.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Elbeszélések. 12.10 Mursi E. cigányzenekara. 12.30 Hírek. 13.30 Hanglemek. 14.35 Hírek. 16.16 Hármán meselnek. 16.45 Hírek. 17 Közvetítés az Országos Meteorológiai Intézetből. 17.30 Szalonzene. 18 „Sivít a disznó” elbeszélés. 18.30 Járóka F. cigányzenekara. 19 Hírek. 19.20 Hangverseny. 19.20 „Aranysejlet” színdarab ballada 6 részben. 21.40 Hírek. 22 Gordonkahangv. 22.45 Honvédzenekar. 24.05 Hírek.

Hivatalos menetek:

felvidéki — 30, Magyarországi

1.50, külföldi 1.— • Kapthatók:

NYITRAI könyvesboltjában.

A LÉVAI

ÖREGDIÁKOK
ÉRTEKEZLETE

December 4-én a Baramegyei Egyesület impozáns közgyűlése után, a lévai piarista gimnáziumban és az állami tanítóképzőben végzett öregdiákok jöttek össze rég várt találkozóra a gimnázium rejttermében. Beteljesült a régi vágy. A cseh megszállás idején száműzött magyar szó ismét felhangzott a régi Alma Mater falai között. A magyar Himnusz akkordjai dicsőítően hangzottak fel az öregdiákok ajkáról. Igen sokan jöttek össze a lévai öreg diákok közül. Egy-egy felismerés után boldogan ölelték át egymást a régi tanuló társak. A szív és léleknek ezt a gyönyörűséges ünnepségét az előkészítő biz. nevében Csikkel József pesti rendőrkapitány nyitotta meg. Reámutatott arra, hogy a lévai öregdiákok soha nem feledkeztek meg a diák éveik kedves városáról, Léváról. Husz év után az első dolgunk volt ide elzarándokolni. Indítványozta, hogy a lévai középiskolai tanulók támogatására alakuljon meg a lévai öregdiákok egyesülete. Az indítványt a jelenlévők egyhangú lelkesedéssel el is fogadták.

Majd Márton Dezső az OTI tanácsosa kért szót. Szívbelemelő beszédében változó azokat az érzéseket, amelyek ma minden lévai magyar lelkét eltöltik, amikor az ismét magyarrá lett intézet falai közé lép. Ebben az intézetben megtanultuk, mondja, a hazát lángolóan szeretni és Lévát soha el nem felejteni. Nagyon nagy köszönettel tartozunk mi lévai öregdiákok a piaristáknak. Tőlük tanultunk meg a szülőföldet szeretni és érte ha kell meghalni is. Itt ebben az intézetben a hazaszeretet és az emberszeretet volt mindig a legnagyobb ideál. A piaristák előtt nem volt különbség diák és diák között. Soha senki sem érezte, hogy kinek a szülőlté, vagy hogy milyen vallású. Ezért az öregdiákok most is mély hálával és köszönettel fordulnak a tiszteltre méltó rend felé azzal a kéréssel, hogy minél előbb jöjjenek vissza, haza, Lévára.

Az öregdiákok meleg ünneplésben részesítették a jelenlévő volt tanáraikat, Gacsér Endrét és Kriek Jenőt is.

Gacsér Endre meghatva köszönte meg az elismerést. Amint látja, nem volt hiába a fáradozás. A tanítványok méltó mestereikhez. 1922-ben, amikor utójára járt ebben a kedves városban, fegyveres örök üzték ki. Megfogadta akkor, hogy addig vissza nem jő, amíg idegenek bitorolják az ősi rögöket. Pedig a szíve s a lelke vérzett mindég ezért a drága földért.

Kriek Jenő a megilletődéstől alig tudott szóhoz jutni. Elmondta, hogy mit érzett egy igaz magyar szív a cseh megszállás alatt. Az itt maradt magyarok becsületesen kitarítottak a haza szent parancsai mellett. Léva mindég magyar volt és az ősi ideálok mellől soha el nem tántorodott.

Az öregdiákok szemei megteltek a büszkeség könnyivel, hogy hallgatták az ősz tanáraikat, a magyar Léva örüllőjét.

Ezután Jacsi Gyula köszöntötte fel a piarista rend két kiküldöttét. Amiótt Zimányi József piarista tanár meghatva mondott köszönetet. A piarista rend a komáromi és a bécsi tárgyalások alatt remegve leste a híreket, hogy Léva vissza kerül-e Magyarországhoz vagy sem. Léva visszacsatolása tetézte be a rend örömét. A piaristák szívesen és boldogan jönnek ide vissza, mert érzik, itt otthon vannak, itt szeretik őket.

Valasek Miklós és Beluch Imre az állami tanítóképző öreg diákjai nevében köszöntötték az értekezletet és jelentették be a csatlakozásukat.

Dr. Vicsek Ferenc ügyvéd meleg szeretettel emlékezett meg az öreg tanítómestereikről. A lélekemelő ünnepség a Himnusz éneklésével ért véget.

„Magyar a magyarért“ ... KÖTÉSÜNK ELLEN ...

A város és járás közsükségleti cikkeinek utánpótlásáról a járási katonai parancsnok minden irányban a legkörülbtekintőbben gondoskodik. Az ellátás két irányban indult meg és pedig a fizetőképesség lakosság részére fizetés ellenében, a szegények részére viszont a „Magyar a magyarért“ bocsájt rendelkezésre csomagokat.

A „Magyar a magyarért“ akció lelkes vezetője Magyar Kossa Aladárné és segítő-társai Winkler Ödönne — a járási katonai parancsnok felesége — valamint Schubert Pál hetenként átlag 2200 rászorultnak 11.000 szeretet csomagot osztanak ki. Egy-egy ilyen szabványcsomag 2 kg lisztet, 70 dkg szalonnát, 25 dkg zsir, 25 dkg cukrot és 30 dkg sót tartalmaz. A „Hangya“ helyi raktárában lhász Lajos Hangya vezető irányítása mellett serény cserkész kezek bámulatos ügyességgel állítják össze a csomagokat. Ezek a derék cserkészfiúk — Szabó Vilmos cserkészvezetővel az élen — megérdemelnek minden dicsőretet, mert hisz önzetlenül, minden díjazás nélkül végzik ezen hazafias, szociális munkájukat.

A kiosztási napokon a „Magyar a magyarért“ utalvánnyal a kézben a Hangya raktár előtt hosszú sora várja a rászorultaknak boldog örömmel a pillanatot, hogy átvehesse szeretet csomagját. A lévai járásban nincs inség!

November 26-tól december 3-ig kiosztott élelmiszerek mennyiségének összegezése: 46.48 q liszt, 16.27 q szalonna, 5.81 q cukor, 5.81 q zsir, 6.97 q só.

A segélyezették száma ismét emelkedett. Az első héten 2229, a második héten 2288, a harmadik héten már 2324 a számuk. Közsegénként így oszlik meg:

Léva város 1440, Alsószece 9, Csánk 41, Felsszece 32, Garamlök 150, Hontkiskér 31, Kiskálna 43, Kiskoszmály 62, Kisóvár 27, Nagykálna 131, Nagydó —, Marosfalva 35, Ujbars 117, Varsány 161, Vámosladány 45, összesen 2324 személy.

— A jövő évi bud pesti országos mezőgazdasági kiállítás. Az ez év tavaszán minden eddigit meghaladó sikerrel zárult mezőgazdasági kiállítás és termékszállítását az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a jövő évben ismét megrendezi. A rendezőbizottság vitéz Teleki Béla gróf főispán emlékeite alatt most tartotta első ülését, amelyen Kontoly Thege Sándor dr. főtitkár előterjesztései alapján a jövő évi kiállítás rendezésének előkészítésével foglalkozott. A bizottság úgy határozott, hogy a jövő évi kiállítás a jői bevált tavaszi időpontban, március 22—27. napjain rendezi, a kiállítás első napján tartják meg a birálatokat, az ünnepélyes megnyitás pedig 28 án, csütörtöki napon lesz. A kiállítás gerince ezalkalommal is a vásárral kapcsolatos tenyészállatkiállítás lesz, amely iránt a gazdák máris nagy érdeklődést tanúsítanak és igen nagy számú, értékes anyagot készítenek elő. A száj és körömfájás járvány gyors és enyhe lefolyása remélve engedi, hogy a kiállításon az összes számottevő tenyészetek részt fognak vehetni. A külföldiek az elmúlt esztendőben is tapasztalható igen nagy érdeklődésére való tekintettel, a rendezőség fokozott mértékben törekszik a külföldi kapcsolatok kiépítésére. A kiállítás többi csoportjait szintén igyekszik a rendezőség még teljesebb kiépíteni olyan szemléltető anyag bemutatásával, amely nemcsak a szakemberek érdeklődésére számíthat, hanem a nem mezőgazdasági foglalkozásúak számára is hasznos tanulságokat fog nyújtani. Így bizonyonnyal nagy érdeklődést fog kelteni a visszakerült Felvidék mezőgazdasági viszonyairól tájékoztató kiállítás. A rendezőbizottság örömmel vette tudomásul a jövő évi mezőgazdasági kiállítás nagyszabású előterjesztést és a jelentkezés határidejét a tenyészállatok csoportjában január 6-án, a többi csoportokban február 15-ében állapította meg.

I.

Öregség velejárója?
— Legalább régen így volt a! —
kalapemelve tisztelik,
út, hely előtt megnyílik.
Csak ennek mertem betudni
— Járva temetők útjait —
Honvédelmünk padjáról
láttam, fölkeltek mindhároman.
Közöntek — Nekem? Szobornak?
Nevénykilenc hőszenak?
Falusi nép, templomjáró,
Ünnep vált a lelkéből szót.
Hó! Alj régi braty! — Hósi sír
hú kezintestekre ír,
Kenyer éltetek Nagytűtán...
ha jótök megértőn Hozza.

II.

De kik is e kész Ifjak Itt?
Tán bizó lellem megértit?
Tán érzik izzó vágyamat?
mi hi, nógat, kerget? ... ha áthat.
Gúnyajok másként hirdetné;
szó Jeszi kétségteleme
az Ösök eme szent helyén
szívük, a Szív melyik nemzeté!
„Adj Isten!“ mondják magyarán,
bár útjuk e hős Kertén át
ott vezet, hol vén Szityna áll
s a szem „Tótkapu“-jok felé száll.
Nézem mily derék, józan nép.
Ma a harangzó hozta bé —
de ha szív melyén dúl orkán,
megrázza a „Kabanyát“ vállán.

III.

Sóhaj szállt el a lelkemből.
... Meg nem is rég, s e szent helyütt
Velünk zengtek a varázs dalt:
„Csatálok Népjog csatája volt!“
Hogy bugdóltunk: Szabadság!
Népjog! lát Évezres határt —
Keletől nyugatig ... észak
és dél között „Eskü és Kötés“ van.
Testvér-dal zengett előtted
szent Oszlop! — Sugár termeted
lépcsődre csak azért nem
omlott ... mert összefortt szív emelt.

IV.

Szállott a dal azóta is
e szent Oltárnak lábánál.
De oly búsbánabban borongót,
minőt hall Mostan ... Kö nem hallott.
Nem is dal. Szomján vergődő
Új-ország gyászos, temető-
némaságból zordon sikoly —
s mögötte Nép, nemzetmillió.
Új-nemzet, Nép várt Új-ideőt.
Jobbat és szebbet mint minő
Egybő volt? — S lett, hej, Esküszegés!
nyomán felső - fájdalom - ívöltés,
Rúgása élettörvénynek;
— Ti, hitevesztett emberek! —
Ki szivethajtó főreét
Máséba kapcsolni meri át:
a halálhoz vezekelni jár.
Nap, Föld, Urán ... Mindeségnek,
hí - fa - bogár — Nemzeteknek
Útját, az Elelet jelentőt
kijelölte a nagy Teremtő.

V.

Hogy elközöntek emberim,
a Hármaknak egyike
felmen a lépcsőn s mutatja
mít Bajzán-ké vészt szív s agyakra.
Zordul beszéve társihoz
kövön fakó ... arany betűt
nyomoz — döbröve „Pittsburgh“-ot —
„Kötésünk ellen Zsarnok tiport!“
S kezébe mint a jó testvér,
búcsúznak, intek: „Adj Isten
Duna-Tisza s Tátra között
egy-gyékényen közös szent-Kenyért!“

VII.

Öreg barát! te ifjú Nép!
Szobrukn jelzi mi szívet tép:
Közös bálorsban álljon sőt
a Zsarnok ellen a Letipport.
S ha kérdi még: Hol van honod?
Hol zug patak? Hol otthonod?
... hegyháton s fenn a Lázokon
zeng, zengjen mint egy új Himnuszod:
„Isten! zengj! a Tátrába!
Villámid cikázva
Egyetértést rójanak
ősi égboltunkra.
Muhi - Mohács - Sarlónál
érchez együtt nyitunk ...
Balsors akit mostan tép,
Esdelk Régmúltért.

*

Ezerév velejárója:
Hungária földje s a Tátra
szobrotelmeve tiszteli,
Aki egymásért é s hal itta.

(1929. Boldogasszony-napja.)

Egy tanár keserveiből.

A lévai evangélikus egyház diszközgyűlése

F. hó 4-én, advent II. vasárnapján a délelőtti istentisztelet után ünnepi diszközgyűlést tartott a templomban a lévai ág. evangélikus egyházközség Bándy Endre barsonti főesperes lelkész elnöklésével.

A diszközgyűlés első pontja annak a körlevélnek a beterjesztése és jegyzőkönyvébe iktatása volt, amelyet Bándy Endre főesperes mélyen meghatólva tolmácsoló gyűléseket követően, s amely a magyarhoni evangélikus egyház-egyetem elnöksége által Budapesten 1938. nov. 12-én megtartott közgyűlése határozatát és ünnepi deklarációját foglalja magában, amelyben az egyetemes közgyűlés szeretettel üdvözli az ősi magyar föld visszacsatolása folytán velük újból egyesülthonfitársait, illetve az egyházegyetem kebelébe visszatért felvidéki evangélikus gyülekezeteket, s rájuk és minden intézményükre az Isten áldását kéri.

Ezen ünnepi nyilatkozatában kimondja az egyetemes közgyűlés, hogy a visszacsatolt területen levő evangélikus egyházközségeket, egyházi intézeteket és intézményeket a jogfolytonosság alapján is visszakebelezi a Magyarhoni Evang. Egyházegyetembe és pedig mindegyiket abba az egyházkerületbe, amelynek kötelékébe a Magyarországtól való elcsatolás közvetlen megelőzően tartozott.

Az átirat szerint: történelmi időben mélységes háttérrel szemléljük nemzetünk jövődjének kialakulásában Isten igazságos jobbkezeinek nyomait. Mélyen áthatja lelkiünk felvidéki testvéreinkkel való egyesülésünk és Istentől nyert közös küldetésünk tudata. Újjongó örömlünkbe testvéri szívünk boldogsága találkozik ugyanezen szolgálatra elhivatottságunk fenséges tudatával.

Szívéinket és kezünket nyújtjuk hazaérkező gyülekezeteink felé, s szeretettel várunk mindenkit a hitseretet és munkaközösséget jelentő magyar evangélikus egyházegyetembe.

Komoly felelősségűddal átérezzük ezen történelmi idő felénk irányuló követeléseit, becsülettel elhatározással elköteltük magunkat egyházunknak ilyen lélekkel való szolgálására s bizodalmas reménységgel várjuk, hogy Isten akaratából hazaérkezett testvéreink ugyanezen elhatározással és ugyanezen lélekkel térnek be drága anyaszentegyházunk közösségébe!

A jó Isten tegye áldottá újból boldog egyesülésünket és származásosan belőle belső és külső erősödést hazaérkezőkre és itthonlávókra egyaránt! Isten áldása nyugodjék meg hazatérő gyülekezeteinken, azok hű munkásain, hiveink seregén, egyházegyetemünkön és szeretett magyar hazánkon!

A lévai egyház diszközgyűlésének második kiemelkedő eseménye volt a Birsvarmegeyi Egyesület kebelében Lévára érkezett dezseri Boleman család részéről, s a Balcsák, Medveczky, Gyspaj és a többi rokon családok Léváról régen elkötöltött tagjainak megjelenése alkalmából a lévai evangélikus egyháznak a felszabadulás emlékeztetőre bensőséges üdvözlés kíséretében átnyújtott díszes nemzeti lobogó adományozása, amelyért a világi elnökség nevében Kern Oszkár mondott lelkes szavakban köszönetet, hivatkozva az egyházalapító Boleman család késői unokáinak nemes egyházzseretetére és megígérve, hogy ezt a szent lobogót a husz éves cseh elnyomatás rabságában elrejtett, de mindig annál hevesebben dobogó magyar sziv szeretetével fogják megőrizni a lévai magyar evangélikus egyház jövő dicsőségére!

Ugyancsak ezen diszközgyűlésen adta át a pilisvörösvári ág. evang. egyház küldöttsége hűvelnek áldozatkészességét és magyaros szeretetét dokumentálva a lévai egyháznak hozott kedves ajándékát egy bibliát, amit Bándy Endre főesperes köszönt meg meleghangú szavak kíséretében.

Végül Kriek Jenő egyházi tanács tag az javaslatát, hogy a lévai egyháznak a magyarországi egyetemes evang. egyházhoz

való visszacsatolása emlékének és az ezen alkalmából hozott adományozások megőrkítésének célját szolgáló márványtábla állítására fel a templomban, a diszközgyűlés egyhanguan elfogadta, s a magyar imádság, a Himnusz elneklésével a diszközgyűlés befejeztét nyert.

Kern Oszkár.

— MOZIT A HADIROKANTAKNAK. A lévai hadirokantak, frontharcosok és a vitézi szék közös kérvényt terjesztett be a járási katonai parancsnoksághoz aszírnt, hogy a lévai Sokol egyesület volt mozikonceziója az ő részükre engedélyezze. A Sokol egyesületnek, amint az köztudomású, nagy része volt Magyarország feldarabolásában, így tehát teljesen méltányos az a kívánság, hogy az ilyen testületnek a mozikoncezióját azok kapják meg, akik a Sokol celjaival szorban szenvedtek és véreztek a világháborúban.

— NÉP ÉS ÁLLATÖSSZEIRÁS. A visszacsatolt területen a központi statisztikai hivatal folyó hó 15. és 22-e között részletes nép és állatösszeirást végez, melynek helyi irányítása és ellenőrzése a járási katonai parancsnok feladata. Az összeirást a központi statisztikai hivatal irányelvei szerint számlálóbiztosok végzik, azok kijelöléséről a járási katonai parancsnok gondoskodik. E sorban helybeli, minden tekintetben alkalmas egyének jönnek tekintetbe.

Az Egyesült Magyar Párt

1938. december hó 18-án, délelőtt 10 órakor Érsekújvárott az Arany Oroszlán nagytermében

pártkongresszust tart

melyre a szervezetek kiküldötteit ezenel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az Egyesült Magyar Párt új programja.
2. Az E. M. P. szervezeti szabályzata.
3. A pártvezetés megválasztása. Komárom, 1938. nov. 29.

KOCZOR GYULA
orsz. pártigazgató.

JAROSS ANDOR
orsz. pártelnök.

Jaross Andort üdvözl a lévai járás.

A lévai járás magyar nemzeti tanácsa a felszabadult felvidéki képviselőknél a magyar parlamentbe történt bevonulása alkalmából dr. Kmoskó Béla elnök indítványára egyhangú lelkesedéssel az alábbi távirattal üdvözölte Jaross Andor pártelnököt, felvidéki minisztert:

JAROSS ANDOR
az Egyesült Magyar Párt elnök

Budapest.
Parlament.

Ezekben a történelmi jelentőségű órákban amikor elnök ur vezetése alatt a mi képviselőink és szenátoraink nagyobbik része bevonul a magyar parlamentbe, elnök urat is, képviselőinket és szenátorainkat is meg szeretettel üdvözöljük, ragaszkodásunkról, tántoríthatatlan hűségünkről biztosítjuk és kérjük az Egek Urának áldását arra, hogy történelmi hivatású működésüket eredményesen fejezhessék be.

Lévai Járási
Magyar Nemzeti Tanács.

— ORVOSI SZOLGÁLAT BEOSZTÁSA
a lévai kerületi betegsegélyező intézet lévai orvosi kerületében: Főorvos: dr. Boleman János. A betegsegélyező székházában a központi orvosi rendelő beosztása: Délelőtti rendelő: 9—10 ig dr. Górmán Istvánné-Kalocsay O. ga. 10—11-ig dr. Czinte Károly. 11—12-ig dr. Guba Janos. De után rendelő 1/3—4-ig dr. Górmán István. Az ágybaba fekvő munkaképtelen betegek orvosi ellátására Léva városa két orvosi kerületre van osztva és pedig: I orvosi kerületi látogató orvosa: dr. Górmán Istvánné-Kalocsay O. ga. Ide tartoznak: A vár, Szechényi utca páratlan házszámú oldal, Dsák Ferenc utca és Ladányi utca páros házszámú oldala, a Jekri utca páratlan házszámú oldalától kezdve az egész Újtelep, Káka és a felsorolt utcákkal határolt városrész. II orvosi kerületi látogató orvosa: dr. Czinte Károly. Ide tartoznak: Szechényi utca páros házszámú oldal, Dsák Ferenc utca és Ladányi utca páratlan házszámú oldala, ettől az utcától a vasút felé és vasuton túl eső utcák és a felsorolt utcákkal határolt városrész. A Lévához tartozó községek látogató orvosa: dr. Górmán István. Ide tartoznak: Vamosladárv, Kisvár, Garamszentgyörgy, Varsány, Kiskér, Csánk. A Lévához tartozó majorok és szőlőhegyek látogató orvosa: dr. Guba Janos. Ide tartoznak: Ginye, Dobogó, Lész ómúve, Ujmsor, Szentjánospuszta, Kereszthegy, Sikós, Ólavák, Órhegy. Fogorvos: dr. Bándy László.

Rossz fogait a legjobban és legolcsóbban kikezeli és rendezhizza **BODÁNSZKY** IRÉN vizsgáló fogtechnikus Léva, Főter.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet a következő adományokat kapta.

1938. október hó.

Schwarzer Sándorné 1 nagy kosár spenót — Streicher Aladár 100 K — Homolya Margit, Obars 2 drb hízott kacsa — B. J. Léva 10 K — Kostyék Józsefné utján N. Léva 100 K — dr. Ravasz Viktorné 2 drb mezei nyul — Schwarzer Sándorné, Dobogó 1 nagy kosár zöldbab és egy nagy kosár zöldség — Demeter Agnes, Varsány 2 kosár szőlő — özv. Urancsa Jánosné 20 K — Gászó Anna, Gyekenes 20 K — Balgot Manó 2 kg kolbász — N. N. Varsány 5.50 — özv. Nyuli Józsefné, Léva 20 K — alsözsemléri jó emberek adománya 4 zsák krumpli, 3 zsák kukorica, fél zsák buza, 50 kg liszt, 80 kg bab, 10 kg cicer, 1 liter mák, 1 koszor hagyma, 38 drb tojás, 1 pár csirke, 6 darab kacsa és 50 K — garamszentgyörgyi jó emberek adománya: 3 zsák krumpli, 3 zsák kukorica, fél zsák buza, 70 kg bab, 50 kg liszt, 16 kg cicer, 25 drb tojás, 1 füzer hagyma, 2 liba, 5 kacsa és 10 K — vámosladárvói jó emberek adománya: 1 zsák krumpli, 2 zsák kukorica, 1 és fél zsák liszt, 30 kg buza, 20 kg bab, 14 drb tojás, 1 kacsa és 50 K — kiskéri jó emberek adománya: 3 és fél zsák krumpli, fél zsák liszt, fél zsák bab, 1 zsák kukorica, 26 drb tojás, 6 drb szappan és 60 K — varsányi jó hívek adománya: 1 és fél zsák krumpli, 10 kg liszt, 10 kg kukorica, 10 kg bab, 5 kg buza, 1 liba, 1 kacsa, 16 tojás és 20 K — gyekenesi jó emberek adománya: 8 zsák kukorica, 25 kg liszt, 25 kg bab, fél zsák krumpli, 20 kg buza, fél kg mák, 31 drb tojás, 3 csirke, 1 kacsa, 1 tá szőlő és 10 K — felsőgyörfői jó emberek adománya: 2 zsák kukorica, 1 zsák krumpli, 30 kg buza, 40 kg liszt, 3 drb csirke, 1 liba, 4 kacsa — alsőgyörfői jó emberek adománya: 6 zsák kukorica, fél zsák bab, 1 zsák krumpli, 1 zsák buza, 15 csirke, 2 liba, 9 kacsa és 5 K — kálnai jó emberek adománya: 5 zsák krumpli, 50 kg liszt, 40 kg bab, 30 kg buza, 133 drb tojás és 193 K — endrédi jó emberek adománya: 2 zsák krumpli, 2 zsák kukorica, 25 kg liszt, 20 kg bab, 82 drb tojás és 34 K — szőlősi jó emberek adománya: 2 zsák krumpli, fél zsák buza, fél zsák bab, fél zsák liszt, 96 tojás és 80 K — kerékenyi jó emberek adománya: fél zsák krumpli, 20 kg bab, 55 tojás — Hörömpöli 1 napi ingyen therautó az adományok beszállítására — Jánosy Lászlóné, Kiskér therautó egy napi kölcsönzés.

Fogadják a nemesszivű adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket.

OFFERMANNÉ ÁRVAY MÁRIA alelnök.

Amig 'On alszik

a Darmol dolgozik. Nem zavarja az álmot és mégis estétől reggelre biztosan hat. Fajdalom nélkül hajt, könnyű és teljes örülést idéz elő. Kellemes, enyhe és jó hashajtó, a **DARMOL**

LÉVA VÁROS

12.090/1938. szám.

Rendelet.

A Magyar Kir. honvédezerkar főnökének 381.106/2 számú rendelete végrehajtásaként felhívom az adófizető közönséget, hogy

1.) A volt jövedéki ellenőrző hivatal hatásköre és ellenőrzése alá tartozott összes vállalatok, üzletek, egyének az eddig érvényben volt rendelkezések alapján vezetett nyilván-tartásait most már magyar nyelven kötelesek tovább vezetni.

2.) Az összes adók és köztartozások az eddigi csekkrendszer helyett a területileg illetékes (vagy ha megszűnt volna) a legközelebbi adóhivatalnál készpénzben, avagy posta-utalványon, az összeg rendeltetésének megjelölése mellett teljesítendő, a hivatalos órák alatt. Készpénzfizetés esetén az adóhivatal az összeg átvételét nyugtázza fogja.

3.) A bornagykereskedők, szóda és limonádé készítő, husiparosok, mézárások és hentesek, italárusok, italmérők, vízműelő és autóbuszüzem tulajdonosok adózási kötelezettségüknek 1938 november 11-től számítandó hatállyal visszamenőleg kötelesek eleget tenni.

4.) Az állami egyenes adók, illetékek, forgalmi adók és összes köztartozások, az eddigi kivetések alapján, most már befizetendők.

5.) Amennyiben valamennyi iratra, okmányra és bélyegilleték bélyeghiánya miatt nem róható le, azt az okmány bemutatása mellett az adóhivatalnál készpénzben kell befizetni.

Elvárom és meg vagyok győződve, hogy a polgárság hazafiai érzésétől áthatva adófizetési kötelezettségének most már fokozott mértékben minden hivatalos eljárás bevétele nélkül, magyaros szívvél fog eleget tenni.

Léva, 1938. évi december hó 8-án.

KLAIN ÖDÖN s. k
városbíró.

Hirdetmény.

A Magyar Királyi Külkereskedelmi Hivatal a Katonai Parancsnokság és a város vezetőségének támogatásával ingyenes film-bemutatót rendez, amelyen a Hivatal nagysikerű mezőgazdasági kulturfilmjeit mutatja be. Műsorra kerül: 1) A magyar ló, 2) Szarvasmarha tenyésztés Magyarországon. 3) Sertés tenyésztés Magyarországon. Szünet. 4) Magyar baromfi tenyésztés. 5) A magyar gyümölcs. Az előadás Léva, f. évi december hó 16-án, délután fél 4 órakor az iskolák, 6 órakor a legénység és 8 órakor a meghívottak és a lakosság részére a Városi nagyszálló mozitermében. Belépődíj nincs! Ingyenes belépőjegyeket a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal kirendeltjénél, Becsey László közellátási előadónál, a Járási Katonai Parancsnokság épületében, 48. számú szobában lehet igényelni. Léva, 1938. december 1.

WINKLER ÖDÖN alezredes,
járási katonai parancsnok.

Az összes magyar és külföldi szépirodalmi
ujdonságok és az eddig itt
nem terjeszthetett lapok kaphatók
Nyitrai és Társa-cégnél

Mercedes
írógépek

Nyitrai és Tsa-nál
Léván

Az egész világ Karácsonya

a motorizált nyomógomb automatával

PHILIPS
RÁDIÓ

Lévai járási katonai parancsnokság.

150/sgt. 1938.

Hirdetmény.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a 17—60 éves (1921—1879) születésűek összeírása folyamatban van. Jelentkezés a Járási katonai parancsnokságnál, II. em. reggel 8—12-ig és délután 2—6-ig. Ugyancsak folyamatban van a leventeköteles ifjak összeírása (12—17 éves korig, vagyis 1926—1921. évi születésűek). Ezeknek az összeírása a Városházán, földszinten a 7. számú szobában folyik. (Bejárat a hátsó kapun.) Hogy melyik évfolyamnak mikor kell jelentkeznie, a falragaszok nyújtják felvilágosítást.

Együttal nyomtatékosan figyelmeztetek mindenkit, hogy ezen törvényes jelentkezési kötelezettségének pontosan tegyen eleget, mert aki **december hó 15-ig** nem jelentkezik, azt karhatalommal fogom előállíttatni és a illetővel szemben a jelentkezési kötelesség elmulasztása miatt a legszigorubbán járok el.

WINKLER ÖDÖN s. k.
m. kir. alezredes,
járási katonai parancsnok.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kárunk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Építőtelek a város közepén cca 500 -öl jutányosan eladó.
Cím a kiadóban.

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bővebbet a kiadóban.

Eladók egyszerű ablakok, ajtók. Cím a kiadóban.

Pékműhely üzlethelyiséggel, mely 45 éve áll fenn, azonnal bérbeadó Léván. Özv. Melferber Mórné, Behm utca 1.

Modern kétszobás, komfortos, egyedül álló ház kiadó. Érdeklődni: Mángorló köz 12.

Kasznárságban (Tanuló utca 8.) 4 szobás villa, szép kerttel azonnal bérbeadó. 1122

Bocskay és Levente sapkák kaphatók Frasch József és fia cégnél Léván, Teleky u. 10. 1071

Kiadó Telekly utca 14 alatt egy orvosi rendelőnek vagy irodának megfelelő három helyiség. Érdeklődni dr. Czinte Károlynál. 1132

Barátságos otthon keresek katolikus magyar családnál. Szécsényi kalauz, állomás. 1133

Kiadó szoba, konyha, speiz fél kerttel, Dohánybevaltó mellett. Érdeklődni lehet Mártonffy u. 1. liztlerakatban. 1137

Két szobából álló egyedüli lakás Kákában kiadó, érdeklődni lehet, Belcsáksor 30 sz. 1140

Kiadó kis kétszobás ház kerttel, Tóth Ede utcában. Cím a kiadóban. 1141

Két szoba különbejáráttal, irodának vagy rendelőnek azonnal kiadó. Érdeklődni Steiner Sándor ékszerésznél. 1142

Férfi télikabát eladó, Szent Imre (Kollár) utca 29. 1154

3-szobás modern utcai lakás kiadó benn a városban. Érdeklődni Steiner üvegkereskedőnél lehet. 1144

Kiadó 1 kis szoba és konyha, 7. utca 4 szám. 1145

Szoba, konyha kiadó, Böttka utca 11. 1146

Kiadó lakások Csepregi utca 29. 1147

Egy antik szalongarnitúra eladó, Honvéd utca 67. 1151

Budapesti világiállításán bemutatott műfaragású vadonatúj bu-torok (háló, ebédlő, uriszobák) olcsón eladók. Vitéz utca (IV. u.) 4. sz. Ujtelep. 1135

BUNDÁK, RÓKÁK,

divatos formák, megbízható minőségek, olcsó árak!

DUNYES SZÜCS

BUDAPEST, ANDRÁSSY UT 53.
Mussolini térnél.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLÓ

BUDAPEST, IV. Egyetem-u. 5.
Kényelmes tiszta szobák napi 4— Pengőtől, teljes pensió 7— Pengőtől.

PIPÁK—SZIPKÁK

és az összes dohányzási cikkek legolcsóbb beszerzési forrása nagykereskedő és trafikosok részére.

TAUSZKY ARTUR

Budapest, VII., Akácfa-u. 13.

CONTINENTAL írógépeket a FELVIDÉKRE

kedvezményes árakon azonnal szállít a magyarországi vezérképviselőt:
GOY és KOVALSZKY, Budapest, V. Nádor utca 11.
Becszerelések, javítások, átalakítások. — Kedvező részletfizetési feltételek. — Számoló és összeadógépek, könyvelőgépek.

Legyen úgy, mint régen...
bundát, prémet

PALUGYAI GYŐZŐ VIKTOR
szücsből, Budapest IV., Bécsi utca 5. vegyen.

CONTINENTAL írógépek körzetképviselőre prima, bevezetett szakcéget keresünk.

WANDERER WERKE A. G. — CONTINENTAL IRÓGÉPEK
magyarországi vezérképviselőte:

GOY és KOVALSZKY, Budapest, V. Nádor utca 11.

Zsirt, szalonnát és minden hentesárut szállít az országosan ismert

LENGYEL HENTESÁRUGYÁR R. T.

Budapest, IX., Páva utca 11.

Felvidék részére körzeti képviselőt, esetleg bizományi lerakatot létesít. — Ajánlatok levélben.

BUDAPESTEN
HOTEL NEW-YORK
VII, DOHÁNY UTCA 40.
A város kellős közepén minden kényelemmel be-rendezett családi szálloda.

Élő dunai halakra

tisztelettel kér előjegyzést a karácsonyi ünnepekre

Lachky csemegés

Kossuth Lajos tér (Főtér)

Magyar ember magyar gyártmányú rádiókészüléket vásoroljon!

RÁDIÓ CENTRAL KERN TESTVÉREK

legrégibb műszaki és rádió szak-üzletében Léván. Alapított 1881.

Munka- és nép **gázálcok** egyedárúsító lerakata!
(Építkezés tartamára ideiglenes üzlethelyiség Széchenyi u. elején.)

Dreher csokoládé a legnépszerűbb márkás árú!

FONTOS ÉRTESETÉS!

Közöljük igen tisztelt ügyfeleinkkel, hogy a Csehszlovák Ipari és Kereskedelmi Biztosító R. T.-ot (azelőtt Continentale), illetőleg annak biztosításait a szintisza magyar Fonciere Általános Biztosító Intézet (Budapest), amely egyike a legrégebb és legnagyobb magyar biztosító társaságoknak, vette át. Felhívjuk feleink szíves figyelmét, hogy a Csehszlovák Biztosító r. t.-nél fennálló biztosításokat más társaság, mint a Fonciere biztosító nem veheti át. A Fonciere biztosító, amely minden irányban és minden ágazatban a legnagyobb készséggel áll ügyfelei rendelkezésére, a Csehszlovák Biztosító r. t.-nél érvényben lévő biztosításokból folyó mindennemű kötelezettséget átvállal.

Léva, 1938. november hó.

A Fonciere Általános Biztosító Intézet főigazgatója Léva, Vas Jenő bankigazgatónál.

DOBOZSONKÁK és I. a GÉPSONKÁT

(prágai minőségben) filom felvágottakat, kolbászárut, szalonnákat a legjobb minőségben szállítunk 4 1/2 kg-os postacsomagokban bérmentve. Árjegyzéket küld:

POELS ÉS TSA KFT.

husárgyár vezérképviselete, Rosenthal I. Budapest, Rákóczi ut 76. Telefon: 133-174.

Jön karácsonyra élő balatoni hal!

Csokoládés cukorkák. Magyar borok raktáron. Halra szíves előjegyzést kérek. Teljes tisztelettel:

VANGER fűszer-kereskedő.

HANGOS APOLLO MOZGÓ

Vasárnap, december 11-én 6 és 1/4 9 óra-
kor nagysikerű magyar vígjáték!

Magdát kicsapják

Kádár Miklós és Éri Halász ötlete alapján filmre írta Nóti Károly. Főszereplők: Turay Ida, Tolnay Klári, Páger Antal, Nagy György és Gózon Gyula.

December 12, 13, 14, 15-én. Hétfőn, kedden, szerdán este 1/4 9 órakor és csütörtökön este 6 és 1/4 9 órakor a legnagyobb magyar vígjátékláger Vajda László rendezésében, zene: Szlatinay Sándor.

HÁROM SÁRKÁNY

Főszerepben: Lázár Mária, Rajnay Gábor, Kabos Gyula, Balla Lici, Berki Lili és Pethes Sándor.

December 17 és 18-án, szombaton és vasárnap UJ MŰSOR!!!

Használja ki az őszi ültetés előnyeit és rendeljen gyönyörű rózsáinkból!

Nemes gyümölcsfák,
szőlőtövek és
gyökeres oltványok,
eperpalánták, stb.

nagy választékban:

Winter István

faiskolájában, Érsekújvár

Ár- és fajtajegyzék kívánatra ingyen!

BÓZSIK KÁROLY
faszobrász

VÁLLAL: faragott butor darabokat vagy teljes szoba berendezéseket, u. m. ebédő, szalon, uriszoba, valamint szobrok, reliefképek, képrámák, stb. készítését, bármilyen rajz vagy kész után, jutányos árban!

Léva, Koháry utca 83. sz.

Vadászati és halászati
cikkek nagy választékban!

LŐPOR ÉS ROBBANTÓSZER ÁRUDA!

Telefon 130

BAROSKA J., LÉVA

legyen úgy mint
régén volt:

minden hármál
DIANA
sósborzsesz!